

florile dalbe

Premiul Internațional
PENTRU CALITATE ȘI EXCELENȚĂ

„STEUA CALITĂȚII”
Categorія AUR

PARIS 2008

International Gold Award
STAR FOR LEADERSHIP IN QUALITY

6 iunie, 2024

Nr. 21-22 (4483-4484)

Prețul 20 lei

Fondat: martie 1941

Serie nouă: 1990

ISSN 1857-3851

www.floriledalbe.md

săptămânal educativ-cognitiv și literar-artistic pentru copii și adolescenți

Fondator: Ministerul Culturii al Republicii Moldova

MAXIMA SĂPTĂMÂNII

Un singur trandafir poate ține locul unei grădini... și un singur prieten poate face cât întreaga lume.

Leo F. BUSKAGLIA (1924-1998), scriitor și savant-botanist american

Bună ziua, dragă
ORIZONT COGNITIV!

Ești o veritabilă enciclopedie pentru toți cititorii, indiferent de vârstă. În familia mea, de pildă, te citim nu doar noi, copiii de școală, ci și părinții. De aceea aș îndrăzni să afirm că ești „orizontul cognitiv” al întregii mele familii. Iată și întrebarea mea: DE UNDE și cum au ajuns la noi trandafirii? Tocmai acum, la sfârșit de an școlar, când dăruim iubiților noștri profesori buchete de trandafiri, mă sâcâie această năstrușnică dilemă.

Daria TUMURUC, elevă în clasa a XII-a „A” la L.T. „M. Eminescu” or. Fălești

Acord liric

Elena MIHAI

TRANDAFIRUL

Ce fel de sevă trage rădăcina?
Cum se aplică, oare, legea firii
Și cum filtrează frunzele lumina,
De ne oferă nouă trandafirii?

Prin ce miracol, oare, se ivește
Împărăteasca, delicata floare
Care, discret, parfumul-și dăruiește
Egal, zâmbind sfios, la fiecare?

Dar, oare, mai contează pe ce cale
Până la noi ajuns-au trandafirii
Ce își aduc prinosul de petale,
Înmiresmând altarul fericirii?

În florile alese, parfumate,
Lubirea își depune elixirul,
Dar cel mai elegant parcă din toate
Și mai romantic este trandafirul.

ORIZONT COGNITIV: De ce? De când? De unde?

DE UNDE au ajuns la noi trandafirii?

Fiind o creație magică a naturii, trandafirii fascinează de mii de ani oamenii cu frumusețea și mireasma lor. Numit și „regele florilor”, trandafirul este obiect de cult și dragoste fierbinte în toate colțurile lumii. Firește, ca și multe alte flori decorative, trandafirii se trag din flori sălbătice care existau încă din perioada preistorică a omului. În lumea botaniștilor se crede că trandafirii spontani, numiți la noi și măceș sau sipică, cresc în natură de peste 40 milioane de ani. Însă cultivarea lor în grădini a apărut abia acum 5000 de ani, cel mai probabil în China și India.

Deci, cu 5.000 de ani în urmă, China și India au fost habitatul de origine al trandafirilor, al florilor cu parfum dulce și îmbietor. În secolul al VII-lea, trandafirii au fost cunoscuți și în Europa, unde în limba latină derivatul *Rosa* devine *Rose*. În limba română denumirea provine din neogreacă, în care cuvântul *triandáfillo* însemna „trezeci de foi”, cuvântul „foi” fiind apropiat, prin etimologie populară, de cuvântul „fir”.

O legendă spune că însuși Alexandru Macedon l-a adus în Europa, dar, conform lui Herodot, încă miticul rege Midas l-a cultivat prima dată în Grecia, pe pământ european. Anume grecii au fost primii europeni care au crescut trandafiri în grădini și în ghivece, iar romanii au devenit cei mai fini apreciatori și cunoscători de trandafiri. Grecii și romanii au dormit pe petale de trandafir, au

importat trandafiri în alte țări, cultivându-i pe timp de iarnă în oranjierii încălzite. Ei au folosit petalele de trandafir în industria alimentară, au făcut vin aromatizat cu ulei de trandafir; au folosit trandafirii în cosmetică și medicină. Cu legionarii romani, trandafirii au fost aduși în Marea Britanie, dar și în alte regiuni europene ale imperiului, inclusiv în Dacia străbunilor noștri. Aristocrații romani au înființat mari grădini publice cu trandafiri în sudul Romei.

Trandafirii aveau o mare căutare în secolul al XVII-lea, încât apa de trandafir a devenit monedă de schimb sau de plată pentru alte produse. În anul 1800, Josephine, soția împăratului Napoleon, a înființat o colecție extinsă de trandafiri la Chateau de Malmaison, un domeniu aflat în vestul Parisului. Această grădină a devenit sediul lui Pierre Joseph Redoute, cel care, în 1824, a terminat colecția lui de ilustrații botanice, numită „Trandafirii”, cea care și azi mai este considerată una dintre cele mai bune colecții de ilustrații botanice.

Majoritatea absolută a trandafirilor erau albi. Primul trandafir roșu văzut în Europa a fost *Slater's Crimson China*, adus în 1792 din China, unde creștea sălbatic în munți. Imediat, producătorii de trandafiri au început să-l folosească pentru hibridizare în cultivare. De atunci, obținerea trandafirului perfect roșu a devenit scopul suprem al producătorilor de trandafiri.

Este bine să știm că, pe 23 septembrie 1986, Camera Reprezentanților a adoptat o rezoluție prin care trandafirul a fost declarat „floare națională” în Statele Unite ale Americii. Senatul adoptase această hotărâre în 1985. Ronald Reagan, președintele S.U.A. la acea dată, a semnat legea în 7 octombrie 1986, în cadrul unei ceremonii organizate în grădina de trandafiri a Casei Albe.

Cultivatorii europeni s-au străduit, ani la rând, să creeze trandafiri cu parfumul celor străvechi asiatici, trandafirii moderni, cultivați în Anglia, Olanda și Franța, fiind diferiți. În prezent există trandafiri de culoare albă și roz, galben și roșu închis, iar pe Insulele Hawaii crește chiar trandafirul negru și cel albastru. Dar nu mai puțin rar este trandafirul de smarald, selectat și crescut în Grădina botanică „Napoca” din orașul românesc Cluj. Petalele acestui trandafir de culoare verde-deschisă seamănă cu aripile greierașului. În Italia, la o expoziție de flori, a fost prezentat un trandafir alb „Puretsa” – curat, fără nici un ghimpe.

În fine, voi încheia prin a vă spune că astăzi, în lume, sunt cunoscute mai mult de 30 000 de soiuri de trandafiri, fiecare unic în felul său. Vă îndemn, deci, să ne amintim mereu versurile frumosului cântec al lui Florin Bogardo: „Să nu uităm nicicând/ Să iubim trandafirii,/ Ei sunt pe-acest pământ/ Un simbol al iubirii.../ Nu este adevărat/ Că sunt flori trecătoare,/ Surâsul lor curat/ Niciodată nu moare”.

Pentru conformitate, Ion ANTON

Din sumar:

pag. 2

BAC-24: ORA DE MATEMATICĂ. Sunt pregătiți liceenii pentru examen?

pag. 5

IN MEMORIAM: poeta Steliana GRAMA ar fi împlinit 50 de ani de la naștere.

pag. 7

ANIVERSĂRI: scriitorul Ionel CĂPIȚĂ vă propune, de ziua lui de naștere, un grupaj de poezii.

pag. 9

O pagină tematică dedicată regretatului folclorist Nicolae BĂIEȘU, cu ocazia a 90 de ani de la naștere.

pag. 13

La îndrăgitul MERIDIAN LITERAR prezentăm creația a doi Laureați ai Premiului Nobel: poetul britanic Thomas ELIOT și romancierul german Hermann HESSE.

pag. 15

MODELE DE VIAȚĂ oferite tinerei generații de iluștri oameni cu experiență.

Următorul număr va apărea pe 20 iunie a.c.

ORA DE LITERATURĂ

Puse ca mărgelele pe ață, „zilele-flori” și „zilele-culori” ale lui Mihai Vălcu aduc cu un buchet fermecător pentru ochi și cu un izvor nesfârșit de asociații și de idei ori de câte ori simțim din unda lui poetică adierea unui gând sau a unui sentiment exprimate cu multă voce bună și cu o anume căldură sufletească înviorătoare.

Adevărul din oglinda cuvântului

Sub aripa de lumină/A soarelui
ce răsare./Ziua pare mai frumoasă/
Dacă-i zi de sărbătoare!

Mihai VĂLCU

Poezia titulară a volumașului este o meditație asupra zilelor pe care omul le are notate „în calendare”. Unele dintre acestea, după cum zice însuși autorul, „Sunt ca niște floricele”, deoarece „Pe petalele lor scrie/Ziua cui mâine-o să fie”. Imaginar, așadar, personajul liric poate să le numere câte una. Dar, minune! sunt și „zile mari” la care acesta „Nu se uită-n calendare”. Și taina ne-o divulgă tot el. Zilele respective „În culori vii și aprinse/În memorie sunt scrise”. Între acestea se

numără și cele patru anotimpuri și unele sărbători marcante din aceste anotimpuri (Mărțișorul, Ultimul Sunet, Întâi septembrie, Anul Nou, zilele părinților, ale bunicilor, surioarei și a frățiorului).

Scrise într-o cheie ilustrativ-didactică și accesibilă înțelegerii copiilor (elevilor, liceenilor...), poeziile date poartă un mesaj lesne de asimilat de către cei cărora sunt destinate. Mai mult, ei le pot învăța cu ușurință pe de rost ca să le declame (acasă, la școală, oriunde...). Oricum „cel mai scump cadou pentru o fetiță devine însăși „cartea”, pe care i-o aduce în dar mama („Alt cadou mai bun n-aș vrea”, conchide eleva...).

Ilustrativ-inspirată și aranjarea textului în pagină pe un fundal color divers la fiecare poezie aparte contribuie la unicitatea imaginii de ansamblu a cărții privită ca un obiect desăvârșit de literatură.

Fiecare anotimp are gama lui de culori, tonalități, caracteristica lui. Astfel „Primăvara” ne apare „Tânără, fermecătoare./Ce a pornit deja pe drumuri./Să ne-aducă mai mult soare./Răspândind în jur parfumuri”. Tot în cadrul ei „Două culori veni-vor iar./Cu drag pe pieptul tuturor./S-așteptă câte-un mărțișor./Căci sub magia lui măreață/ Natura-ncepe a prinde viață...”. De asemenea tot aici, în buchet adunate, lalele („Roșii, galbene, albastre...”) vor fi mamei înmânate de ziua ei. Ultimul sunet încheie acest anotimp și pentru elevii de-aici înainte „Amintirea cea mai dulce/Vor fi anii de liceu”.

Urmează lucrătoarea vară plină de soare, pentru că „E blândă luminoasă./E bogată și frumoasă”. De aceea se vede „cu mare nerăbdare/O așteaptă fiecare,” vorba poetului. Piesele „Covorul cu vise” și „Luna”, de un lirism estival și unduitor-contemplativ, impresionează prin atmosfera lor de poveste și prin personificarea adusă din condei, mai cu seamă a „Lunii”. „Sfârșitul de vară” relevă indirect roadele muncii depuse de oameni și plecarea cocorilor care „desenează unghiuri în zare”. Împlinirea, îndulcirea poamei în ciorchini și grijile mamei pentru noul început de an școlar ne apropie hotarul rubiniu-auriu al toamnei. Odată cu plecarea păsărilor „Timpul, tată, se răcește”, „Și pe iarba colorată./Bruma albă se așterne”, „Zilele devin mai scurte./Frunzele-s tot mai puține”.

Tot toamna, la Întâi septembrie, conform tradiției „Timpul e de mers la carte”. Copiii revin la școală, „Iar în prag cu drag i-așteaptă/Profesori și profesoare./Căci, pășind pe-o nouă treaptă./Au nevoie de-ndrumare”. Și apoi, precum crede și autorul: „Ei la toate s-or pricepe, /Sănătoși doar să ne fie”. Copiii o consideră pe învățătoarea lor „grijulie ca mama”. „Cu ea bine ne simțim”, spun ei în poemul „Draga noastră învățătoare”. Remarcabil și gândul lor: „Și dorim ca ea să știe/Cât de tare o iubim!”

Ușa „iernii” e deschisă de prima ei sărbătoare – „Crăciunul”, zi în care „Moș Crăciun cu torba-n spate./Trece prin orașe, sate./Și le-aduce la copii/Dulciuri, cărți și jucării”. Tot atunci „Bradul-mpodobit sclipește./Hora-n jurul lui pornește./ Urături, colinde mii./Vesel cânt și poezii...”, apoi „Prin nămeți și promoroacă/Anul vechi, iată-l că pleacă...”. Și când „...Moșul bate cu toiagul./Anul Nou ne trece pragul!”.

Marcat de originalitate este poemul „De ziua mamei”. Nedumerit ce cadou să-i facă mamei, aceasta îl surprinde plăcut, rostind din adâncul inimii, cuprinzându-l pe băiețel și zicând: „Copile./ Tu ești tot ce mi-am dorit!”. Original, desigur, pare și poemul „Ziua tatei” („Cel mai drag bărbat, cu care/Mă mândresc, e tatăl meu./El în ajutor îmi sare/Când îmi este cel mai greu.../Iar când mă apuc de carte/ Și ceva nu înțeleg./Lasă totul într-o parte-/Cu el toate le dezleg./Tare drag îmi este tata./ Eu din suflet îl iubesc./ Azi e ziua lui, și iată./Un pupic îi dăruiesc.”). Rânduri profunde conțin piesele „La mulți ani, bunico!” și „La mulți ani, bunicule!”.

Sinceritatea care răzbate din fiecare poem al plachetei scrise la lumina inspirației și a înțelepciunii de a alege întotdeauna grăul de neghină cuvintele pline de cele goale îl țin pe autor pe făgașul ales de autenticitatea adevărului care e cea mai bună călăuză pentru omul dintr-o bucată. Dorul de mamă și de tată care alimentează ultimul poem al cărții, „Zile flori – Zile culori”, ne întoarce cu fața la copilărie, la universalul ei întotdeauna nou și nesecat ca și adevărul din oglinda cuvântului, luminoasă și miraculoasă, ca și cerul albastru din oglinda izvorului. De mare preț pentru gândirea socioumană și pentru orice persoană „Povețele” pe care autorul vrea să le cunoască de mici și copiii („Omul poate povățui pe altul, dar pe sine niciodată” „Omul seamănă cu apa, dacă stă prea mult pe loc, se strică”; „Păcatul intră râzând și iese plângând”).

Tudor PALLADI

ÎNTĂLNIRI

SATUL CARE

Mi-e tare drag satul meu cu izvoare, îl port în inima mea, dar am loc și pentru alte sate. Îmi devin atât de apropiate, de parcă în ele aș fi renăscut. Asta mi s-a întâmplat acum câteva zile, când am poposit într-un sat deosebit, asemeni unui om frumos la chip, dar și la suflet. Deși am ajuns la el cu greu, drumurile încâlcindu-se în calea noastră, că nu eram singură... A fost exact ca în descoperirea unui om, când trebuie să depui mult efort, răbdare și încredere ca, până la urmă, să-l cunoști...

„Unde o fi Dancu, satul acesta, că parcă fuge de noi?” se tot întreba și se mira Ion Anton, colegul meu, poetul și diriguitorul celei mai importante reviste pentru copii și adolescenți, zisă frumos „Florile Dalbe”. Eu, cu gândul la legenda despre inima lui Danco, mereu uitam să citesc indicatoarele de la răscrucile drumurilor, ca astfel să-l ajut pe colegul aflat la „timona” auto-

mobilului... Și, Doamne, nu voi uita clipa când am intrat în Dancu. Aveam impresia că intrăm într-o fortăreață cucerită doar de frumusețea naturii acum renăscută. În stânga noastră se întindeau de-a lungul orizontului colinele cocoțate pe umerii dealului, ca niște piramide-cripte sub care o fi dormind (mi-am zis) somnul de veci strămoșii. Imaginația mă făcu să cred că,

dacă aș ajunge până pe umerii dealului, printre criptele-morminte ancestrale, aș pași pe nori, aș ajunge mai aproape de Cel care a creat aceste frumuseți. În dreapta se deschise o panoramă de poveste. Am aflat mai târziu că, la o zvârlitură de băț, la câțiva pași, e Prutul, iar de-acolo e o întindere de mână până la frații din Țara Românească. Așa ne-au spus profesorele care ne așteptau cu inima deschisă chiar la poarta frumoasei școli – Gimnaziul Dancu: directoarea instituției doamna **Nina Grigoreț** și **Teodosia Gosav**, bibliotecară și profesoara de limba și literatura română. Iar în prag ne așteptau elevii cu pâine și sare, iar alături de ei, emoționate, ca niște școlărițe, doamnele profesoare: **Vera Șvet** (director instruire), **Tatiana Talmaci** (director educație), **Angela Gavrilenco** (psiholog școlar), **Iulia Grigoreț**, **Ina Sonic**, **Ludmila Lungu**, **Ludmila Mardare** și, cum se întâmplă cam în toate școlile azi – un unic bărbat-pedagog (și poet!) – domnul **Iacob Iuga**. Sper să nu fi uitat pe cineva, care ne-a așteptat cu drag. Nu bănuiau nici profesorii, nici elevii, că și noi – scriitorii aveam mari emoții. Dar urmă o întâlnire caldă, de suflet, care ne-a apropiat spiritual. Întâlnirea avea genericul „Printre acei care adună mai multe răs-

• „Avem autograful pe carte!”

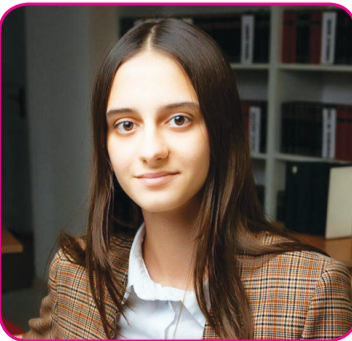

• Aspect de la întâlnire

BAC-24: ORA

SUNT PREGĂTIȚI LICEENII

Au mai rămas zile numărate până când absolvenții profilului real vor susține examenul de bacalaureat la matematică. Pentru absolvenți acest eveniment este un moment important, fiecare sperând să obțină cele mai bune rezultate. Recent, am vizitat Liceul Teoretic „Principessa Natalia Dadiani” și am discutat cu elevii din clasa a XII-a, profilul real.

În sala de informatică am întâlnit-o pe Adelina Corolenco.

Eleva a fost eliberată de examen la limba engleză, având 10 pe linie, și acum se pregătește pentru bacalaureatul la matematică.

Iată ce ne-a mărturisit ea:

– Pentru mine una dintre cele mai bune surse de pregătire pentru examenul la matematică este site-ul Agenției Naționale pentru Curriculum și Evaluare. O altă sursă utilă e cartea lui Victor Iavorschi, care conține în jur de 60 de teste pregătitoare. Consider că pregătirea temeinică este cheia succesului. Din acest motiv, în fiecare zi îmi găsesc timp pentru a face exerciții și probleme. Le sugerez viitorilor absolvenți să înceapă pregătirea din timp, să solicite ajutor dacă au neclarități și să muncească cât mai mult. Totuși, dacă elevii vor avea o atitudine serioasă, atunci totul va fi bine.”

Tot acolo am cunoscut-o și pe Arina Pușcariov, care la fel este eliberată de testul la limba en-

gleză. Eleva susține că probabilitatea este unul dintre itemii care îi dă bătăi de cap la matematică.

– La matematică, exercițiile pot fi uneori imprevizibile. De aceea, chiar și în cazul celor mai simpli itemi, greșelile nu sunt excluse. Acum, la ore rezolvăm teste împreună cu profesoara și apelăm la ea de fiecare când nu ne amintim bine o temă, spune eleva.

Arina este sigură că va susține

DE SUFLET

STRĂJUIEȘTE VEȘNICIA

punsuri...". O școală luminoasă, primenită, ca o adevărată casă cu suflet de lumină, unde zilnic vin să culegă semințele înțelepciunii, semănate cu grijă de 16 pedagogi-dascăli, cei 185 de elevi-învățaței. Am trecut, ca printr-un altar, pe coridoarele luminoase, care mi-au lăsat impresia că deja erau pregătite de sfânta sărbătoare a Învierii, înveșmântate fiind în alb... „E atâta liniște în gimnaziul dumneavoastră!” m-am mirat, dar, intrând în sala de festivități – o sală nu prea mare, dar cu o arhitectură deosebită, oarecum teatrală, intimă, întâmpinați de aplauze, am descifrat semnificația acalmiei: eram așteptați! Elevii din clasele a VI-a și a VIII-a, dar și cei din clasele I-i și a II-a, ne pregătiseră surprize. După o frumoasă incursiune cu imagini filmate din istoria satului și a gimnaziului, urmă spectacolul în care s-au manifestat actorii școlii: recitatori, cântăreți și dansatori. În final, am fost luați la întrebări, care, de obicei, încep cu: Când? Cum? De ce? Scriitorului și poetului Ion Anton i-a fost mai ușor să se descurce, având deja „desaga” cu răspunsuri plină, adunată ani în șir în lucrarea „De ce? Enciclopedie pentru fete și băieți curioși”. Bineînțeles, m-am descurcat și eu, ajutat

chiar de elevii cu care m-a împrietenit cartea, dar și copilăria mea, care se ține coadă după mine la toate întâlnirile. De astă dată, la început timidă, îngrijorată, ca nu cumva să mă apuce tremuriciu, ca pe Smărăndița popii, a prins, până la urmă, la curaj și a stat toată întâlnirea țănoșă, cuibărită pe divan, alături de copilăria scriitorului Ion Anton. Lângă Ionică, cel de cândva!

Seara, după întâlnire, când revenii acasă, cu capul îndesat de emoții, îmi șopti o frază pe care o buchisise copilăria mea, stând pe divan, iar cu ochii înghițind tot ce vedea... Mai bine zis, mă întrebă, răspunzându-și în stilul Micului Prinț: „Știi ce înseamnă succesul? Este suma unor eforturi mici repetate zi de zi...” Am vrut să întreb: „Cine a spus?”, dar mi-am

dat seama că e spusa unui înțelept, iar ceea ce contează este că atât învățătorii, profesorii din Gimnaziul Dancu, cât și elevii se ghidează de acest îndemn și, zi de zi, depun eforturi care se văd în ochii acelora care-i ascultă, le admiră și le prețuiesc osteneala...

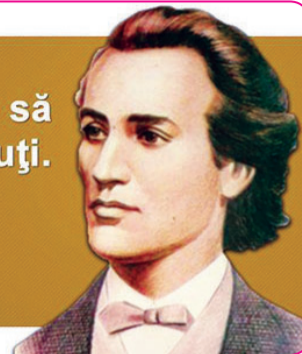
Acum mă gândesc că în inima mea mai port un dor pentru un sat-fortăreață, înființat adânc în istorie, prin 1583-1584, într-o zi de primăvară despletită, la început de lună mai. În această zi (5 mai!) e Hramul localității Dancu, sat care își ține brațele desfăcute, ca două aripi gata să zboare spre o Țară din visul străbunilor, acelora care se vor odihni în tihnă abia când își vor vedea visul împlinit...

Claudia PARTOLE

Lumina spiritului

Menirea vieții tale e să te cauți pe tine însuși.

Mihai Eminescu

MAXIME ȘI CUGETĂRI de Mihai Eminescu

- Cine nu minte niciodată e natura.
- Nu e adevărat că există un trecut - consecutivitatea e în cugetarea noastră - cauzele fenomenelor, consecutiv pentru noi, aceleași întotdeauna, există și lucrează mereu.
- Dacă lumea ar trebui să piară și eu aș putea să o scap printr-o minciună, eu n-aș spune-o, ci aș lăsa lumea să piară.
- Când vedem dar pe „patrioți” cumulând câte 5-6 însărcinări publice asupra lor, putem fi de mai înainte siguri că nu-și îndeplinesc nici una cum se cade.
- Geniul, în zdreanță sau în veșminte aurite, tot geniu rămâne.
- Spuneți-mi despre dânsa tot răul din lume, de vreți să-nebunesc, că-i heteră, că-i monstru, că-i satan... o iubesc.
- Fața era de acea dulcețată vânăta albă ca și marmura în umbră, cam trasă a fi uscată și ochii tăiați în forma migdalei erau de acea intensă voluptate pe care o are catifeua.
- Nu există nimica în lume ce n-ar trebui să fie cum el!
- De aproape două mii de ani ni se predică să ne iubim, iar noi ne sfâșiem...
- Poți avea totul fără să ai nimic și poți să nu ai nimic având totul.

Leo BUTNARU

LEOLOGISME

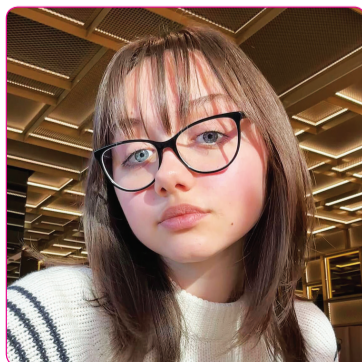
- Fericire fericire fericire – ultimele două cuvinte corectorul ortografic al computerului le subliniază cu roșu, a posibilă eroare: se repetă, par în plus.
- Creionul sau computerul mi-ar fi frâna de mână, mecanică, însă nu și frâna de gând: acolo, sunt mereu în mișcare în starea unei debordări a infinitului din sine.
- De când a apărut computerul, inteligența artificială, probabil s-a schimbat cumva formula geniului: cea cu un procent de inspirație și 99 procente de transpirație. Posibil să fie mai mic și procentul inspirației și cel al transpirației.
- Încă acum 2-3 decenii firea unui debutant în ale literaturii era bătuită de o mulțime de zmeie de hârtie, pe care îi lansa propria imaginație. Iar de când cu computerul, cu inteligența artificială locul zmeielor de hârtie l-o fi luat altceva. Sau poate tot zmeiele, însă din pixeli...
- În unele familii, în bună pace și înțelegere s-a convenit ca părinții și copiii să-și ofere benevol și reciproc parola și login-ul de la computerele personale.
- Nici chiar computerul nu poate face pentru om mai mult decât a făcut pentru acesta maimuța.
- Computerele vor ajunge atât de inteligente, încât vor trece și ele la selecția naturală.
- Se întâmplă că vreun computer e tâmputer.
- Pe timpul lui Goethe, gândul putea să moară în vârful peniței. Dar tot în același vârf se putea naște un alt gând. Astăzi, gândul poate să moară direct în mormântul său, computerul. Și tot de acolo, din mormânt, se poate naște.
- Adevărul învinge totdeauna. Însă nu obligatoriu minciuna. Ci un adevăr de rang mai... mic. Bătrân și perimat. Spre exemplu, mașina de scris învinsă de computer.
- Cu ajutorul dezinteresat al computerului, al inteligenței artificiale, încetul cu încetul omul se descurcă și fără sine însuși.
- Computerizarea ca o tot mai mare apropiere dintre trândăvia fizică și cea intelectuală?...
(Va urma)

DE MATEMATICĂ

PENTRU EXAMEN?

cu brio examenul de bacalaureat la matematică, deoarece materia a studiat-o cu regularitate pe parcursul celor trei ani de liceu.

– În fiecare zi, acord aproximativ două ore pregătirii la matematică și încerc să fiu atentă la semne și la cifre. Un sigur semn

minus pus greșit poate influența toate calculele”, conchide ea.

Pe hol am întâlnit-o și pe lice-

ana Nicoleta Sărăteanu. Mi-a relatat că pregătirea la matematică nu trebuie lăsată pe ultima sută de metri, iar emoțiile, precum frica și panica trebuie învinse.

– Cu toate că pretestarea la matematică mi s-a părut dificilă, acum știu la ce subiecte mai trebuie să muncesc. Aș vrea să mă azez pe exercițiile referitoare la funcții și probabilitate”, a declarat Nicoleta.

O altă liceană, Daniela Bruma e de părere că pentru mulți absolvenți pregătirea pentru examenul de bacalaureat este dificilă în contextul în care aceștia au alte teme pentru acasă, proiecte, teste sau fac voluntariat.

– Pe măsură ce mă apropiez de examenul de bacalaureat la matematică, emoțiile devin tot mai intense, sunt sigură însă că totul va fi bine; sper să obțin cel puțin nota 8. În plus, la fiecare oră facem câte două-trei teste pregătitoare, a menționat Daniela.

În acest an, examenul de bacalaureat se va desfășura în perioada 4-21 iunie. Proba la matematică este stabilită pentru data de 14 iunie. La profilul real, au depus cereri pentru a susține examenul național de bacalaureat 8.609 de candidați.

Consemnare: Ana ROTARU, studentă la facultatea de jurnalism și științe ale comunicării, USM

Guvernul a organizat, în data de 1 iunie, un șir de activități cu ocazia Zilei Internaționale a Ocrotirii Copilului. Acestea s-au desfășurat la Grădina Botanică „Alexandru Ciobotaru” din Chișinău.

Programul a inclus ateliere de creație, diverse jocuri interactive, demonstrații ale sporturilor tradiționale, dresaj al câinilor și un spectacol cu cai. De asemenea, pentru copii a fost prezentată o expoziție cu echipamente și autospeciale ale subdiviziunilor MAI. Cei prezenți au urmărit și un concert cu participarea mai multor artiști autohtoni.

Intrarea pe teritoriul Grădinii Botanice a fost liberă pentru copii, iar primii 3000 de vizitatori au primit în dar înghețată, pufuleți, apă, sucuri și batoane de ciocolată.

Programul „Celebrăm copilăria împreună” a fost organizat cu sprijinul Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Educației și Cercetării și Ministerului Culturii al Republicii Moldova.

În imagine: Președinta Republicii Moldova Maia Sandu, Președintele Parlamentului Igor Grosu, Prim-Ministrul Dorin Recean alături de un grup de copii.

O FAMILIE SĂNĂTOASĂ ARE VIITOR

Ziua Internațională a Familiei promovează cele mai importante valori: dragostea, respectul, sprijinul și asistența reciprocă. În fiecare an, Ziua Internațională a Familiei este consacrată unei teme.

Tema anului 2024 a fost „Familia și schimbările climatice”. Cu această ocazie, colaboratoarele „Bibliotecii Picilor” din cadrul Bibliotecii Naționale pentru Copii „I. Creangă” Aliona GRINCO și Olga NOVAC le-au propus spre lectură elevilor din municipiul Chișinău două cărți, apoi i-au invitat la discuție.

După ce au lecturat povestirea „Operațiunea cu capul în nori” din cartea „Ziua în care am salvat PLANETA: patru povești pentru protejarea naturii”, de Emmanuelle LEPETIT, copiii din clasa a II-a „B” de la Liceul Teoretic „Iulia Hașdeu” sub îndrumarea doamnei învățătoare Alina FRANȚ au conversat cu doamna bibliotecară Aliona GRINCO despre importanța familiei și, în cazul dat, despre implicarea acesteia în salvarea unor păsări și flori pe cale de dispariție.

Elevii din clasa a III-a „B”, de la Gimnaziul nr. 86, au citit „Ghidul Familia aproape Zero Deșuri” de Jérémie PICHON și Bénédicte

MORET. Ghidați de dna învățătoare Nelea ȘIȘCAN și Olga NOVAC, ei au luat cunoștință de cei 4R pentru ecologie: Refuză, Redu, Reutilizează/Repară, Reciclează. Meditând, copiii au concluzionat că Zero Deșuri nu este o modă, ci o necesitate și o datorie, deoarece o familie-consumator, care cumpără numai ceea ce îi este necesar, are grijă de viitor, investindu-și corect banii, protejând mediul și reducând riscul împânzirii Terrei cu materiale nocive. Alături de o asemenea familie te simți în siguranță.

Copiii au participat, de asemenea, la diferite activități: jocuri, au desenat, au făcut colaje, au construit „copacul familiei”.

Lica MOVILĂ

Ion ANTON CERCEII DE CIREȘE

Mă-ntâlnesc mai ieri cu Dan
În livadă
Și îi dau cerceii mei
Să mi-i vadă.

El n-a stat pe gânduri mult,
Ci pe dată
I-a păpat cum ai păpa...
Ciocolată.

Istorii cu ghinion

Lucreția BĂRLĂDEANU FUGA DE VACI

S-a întâmplat într-o vară, pe când aveam vreo cincisăse anișori. Copiii din mahalaua mea, fiind mai mărișori, mergeau să-și ajute părinții la muncile câmpului, în special la cullesul și înșiratul tutunului, atât de mult cultivat la noi în acea perioadă. Eu rămâneam, de cele mai multe ori, fără tovarăși de joacă și mă plictiseam rău – mama nu mă lăsa să merg la înșiratul tutun prin mahala, cu alți copii – se temea să nu-mi facă rău „iarba dracului”...

Odată, când rămăsesem fără „halcă”, m-am pornit în întâmpinarea mamei, care avea serviciul în alt capăt de sat. Era în amurg și pe drum în întâlnit o cireadă de vaci care tocmai se întorcea de la păscut. Aveam o frică teribilă de aceste animale mari și încornorate și pentru a le evita trebuia să mă abat din drum.

Am deschis prima poartă ce-mi nimerise și mă pomenii față în față cu o femeie care mă privea nedumerită. Trebuia, deci, să spun pentru ce am venit, să inventez un motiv al vizitei mele. Am privit lung femeia și i-am spus pe un ton autoritar:

- Îl caut pe tata. Unde-i?
 - Dar cine ți-a zis că-l poți găsi aici, mă rog?
 - Mama m-a trimis.
 - Nu este și nici n-a fost la mine, se îndreptătea femeia.
- Am privit spre uliță. Cireada

încă nu trecuse. Deci, nu puteam să ies în drum. Trebuia să câștig timp.

– Vreau să mă uit și în casa mamei, poate că tata e înăuntru.

Mă furișai pe lângă femeie și intrai în casă, trecând din cameră în cameră. Stăpâna mă urmărea cu ochii mari cât cepele. Când, în sfârșit, am ieșit afară, cireada se îndepărtase. Am răsuflat ușurată, spunându-i celei care mă privea în continuare nedumerită și revoltată un foarte politicos „La revedere” și îmi urma, liniștită, drumul.

Peste un timp, când ne întorceam împreună cu mama, stăpâna casei pe care o „inspectasem”, ne aștepta la poartă și o luă pe mama la rost... A trebuit, fiind strânsă cu ușa, să vărs peste acel caz lumina potolitoare a adevărului. Mama și biata noastră consăteană s-au amuzat mult de ingeniozitatea mea, care m-a scos basma curată din acea întâmplare cu vacile.

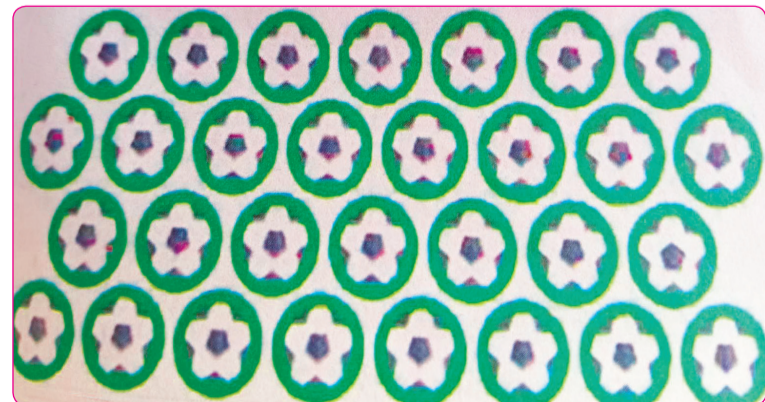
(Din cartea „Amintiri din altă copilărie”)

ȚEȘTI ISTEȘ?

Îți felicităm pe ingenioșii care au rezolvat corect jocurile propuse în ultimele numere.

15-16: Victoria GHERBALI (or. Iargara, r-nul Leova).

Nr.17-18: Sofia ȚURCANU (s. Copăceni, r-nul Sângerei), Victoria GHERBALI.

O minge din această imagine diferă de celelalte. Găsește-o, trimite răspunsul la redacție și participă la concurs!

Lasați copilașii să vină la mine *Matru (10.14.)*

Fila creștină pentru copii și adolescenți

VEȘTEA BUNĂ

Nr. 6 (106)

Coordonator de pagină: Eudochia VERDES

„Poți trăi viața în două feluri: să crezi că nu există miracole și să crezi că totul este un miracol”.

(Albert Einstein)

ZI A BUCURIEI

• Înălțarea Domnului

Iată că după sărbătoarea Învierii sosește o altă sărbătoare de mare bucurie pentru noi, Înălțarea Domnului.

Înălțarea este unul dintre cele douăsprezece mari praznice împărătești ale Bisericii noastre și se sărbătorește întotdeauna în joia din săptămâna a șasea după Paști, adică la patruzeci de zile după Înviere. În această zi prăznuim momentul în care, în prezența Apostolilor Săi, Mântuitorul Hristos S-a înălțat la ceruri de pe Muntele Măslinilor.

După Înviere, Iisus S-a arătat de mai multe ori, în diferite locuri, ucenicilor Săi și altor persoane. În a patruzecia zi de la Înviere, Mântuitorul S-a arătat din nou ucenicilor Săi,

i-a luat cu El și au ieșit din Ierusalim. Au urcat pe Muntele Măslinilor și le-a vorbit pentru ultima oară, spunându-le să nu plece din cetate până ce nu vor primi pe Duhul Sfânt; să meargă apoi în întreaga lume și să propovăduiască Evanghelia tuturor popoarelor.

Mântuitorul Și-a ridicat mâinile și i-a binecuvântat pe toți. Și pe când îi binecuvânta, iar ei I se închinau, un nor L-a acoperit și nu L-au mai văzut. Doi îngeri îmbrăcați în haine albe s-au ivit atunci lângă ucenici și le-au spus că Mântuitorul S-a înălțat la Dumnezeu Tatăl și că tot astfel va veni la sfârșitul veacurilor să judece toți oamenii după faptele lor.

La Sfânta Liturghie să ascultați cu atenție și apoi să citiți și singuri fragmentele care ne vorbesc despre aceste momente! Le găsiți în Sfânta Evanghelie după Luca (cap. 24, 36-53) și în Faptele Apostolilor (cap. 1, 1-12).

Veți vedea cum Sfântul Apostol Luca pune acest eveniment al Înălțării Domnului la Cer sub semnul bucuriei. Binecuvântarea Domnului aduce bucurie duhovnicească. Și din bucurie se nasc lauda și rugăciunea. Căci Sfântul Evanghelist Luca ne spune: „Și pe când îi binecuvânta, S-a înălțat la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Și erau în toată vremea în templu, laudând și binecuvântând pe Dumnezeu.” (Luca 24, 51-53)

Magdalena GHEORGHE (Ziarul Lumina)

Valori sacre

BISERICA „ADORMIREA MAICII DOMNULUI”

• O lecție de istorie cu elevii din clasa a XI-a „A”, L.T. „M. Eminescu”, or. Căușeni, la Biserica „Adormirea Maicii Domnului”

Biserica „Adormirea Maicii Domnului” din or. Căușeni datează din sec. XVII-XVIII și este un monument istoric unic în Republica Moldova. Recent, acest lăcaș de cult, care este și o filială a Muzeului Național de Artă din Chișinău, și-a redeschis ușile pentru vizitatori. Lucrările de restaurare au durat aproape opt ani și s-au efectuat cu sprijinul financiar al Statelor Unite ale Americii.

Ctitorită de domnul Moldovei Grigore Callimachi și mitropolitul

Proilaviei Daniil, biserica impresionează prin frumusețea și unicitatea sa arhitecturală. Frescele sunt semnate de trei zugrăvi de la Hurez: „Stanciul, Radu și Voicul, la anul 1763”. Anume picturile murale din interior, care reprezintă ultima etapă în dezvoltarea frescei medievale în Moldova, fac celebritatea lăcașului.

Biserica reprezintă un monument unic în spațiul est-carpatic și prin amplasarea sa. Este pe jumătate îngropată în pământ,

spre a fi cât mai discretă și mai puțin stânjenitoare înaintea păgânilor necredincioși. În acea vreme, se pedepsea cu moartea ridicarea oricărui lăcaș mai înalt decât un oștean pe cal. Lucrările se făceau noaptea, ziua locul era acoperit cu lemne și iarbă, iar aspectul exterior a fost lucrat asemeni unui hambar.

În aparență mică și timidă, biserica se arată a fi, după coborârea celor câteva trepte, foarte încăpătoare, având coloane, bolți și abside. Când tătării au descoperit-o, au transformat-o în grajd de vite. Însă, se spune că, atunci când și-au băgat caii în biserică, aceștia au murit cu toții. De furie, ei au stricat pictura, scoțând ochii tuturor sfinților zugrăviți în interior.

Proiectul de restaurare a Bisericii „Adormirea Maicii Domnului” din Căușeni este în valoare de 1,5 milioane de dolari. Un milion de dolari a fost donat de către Statele Unite ale Americii, iar restul banilor au fost alocați de către Guvernul Republicii Moldova.

Sărbători creștine

- 13 iunie – Înălțarea Domnului (Ispasul)
- 23 iunie – Pogorârea Duhului Sfânt (Rusalile, Dumineca Mare, Sf. Treime)
- 24 iunie/ 7 iulie – Nașterea Sfântului Ioan Botezătorul (Sânzienele, Drăgaica)
- 29 iunie/ 12 iulie – Sfinții Apostoli Petru și Pavel (Învățători ai credinței și misiunii Bisericii în lume)

Costache IOANID

ȘI IISUS A FOST COPIL

Și a fost Iisus copil...

Fără leagăn, fără

slavă.

Și-n ființa Lui firavă

Au pătruns fiori de ger.

Și a fost Iisus copil,

Ca să aibă toți copiii

Tată-n cer.

PĂCATELE ÎMPOTRIVA DUHULUI SFÂNT

1. Necredința sau nepăsarea față de Dumnezeu, Cel în Treime mărit.
2. Ura împotriva lui Dumnezeu.
3. Deznădejdea în marea milostivire a lui Dumnezeu și în purtarea de grijă față de noi, sau prea marea încredere în atotbunătatea lui Dumnezeu, încredere care te face să săvârșești fără contenire păcate, socotind că Dumnezeu te va ierta chiar dacă nu te îndrepti.

• Evoluează Ansamblul „Pe-un picior de plai” din s. Pașcani, r-nul Hâncești, condus de dna Ecaterina Ursu

Povestiri cu tâlc

COPILUL ȘI PREOTUL

Mergând prin parohia sa, un preot l-a auzit pe un copil vorbind urât cu prietenii săi de joacă și înjurând. Oprindu-se, l-a întrebat:

– Dacă cineva ar vorbi în limba engleză, ce ai crede despre el?

– Că este un englez, a răspuns băiețelul.

– Dar dacă cineva ar vorbi în limba spaniolă?

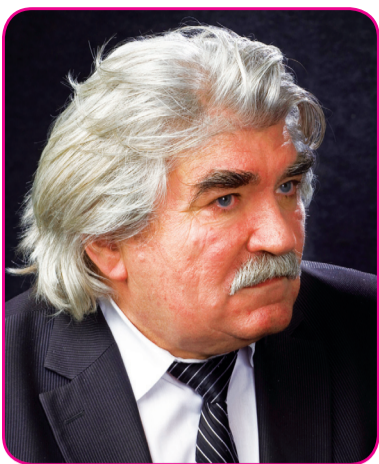
– Ar fi un spaniol, desigur.

– Nu crezi că este la fel și cu cel care vorbește „limba” lui Dumnezeu? Un creștin spune doar lucruri frumoase și folositoare. De la omul rău, dimpotrivă, nu auzi de-

cât vorbe urâte, înjurături și minciuni.

Cum este sufletul omului, așa sunt și vorbele sale. Fii atent ce spui, fiindcă, mai devreme sau mai târziu, vei ajunge între cei a căror limbă o vorbești! Poți ajunge între păcătoși și diavoli sau între îngeri și sfinți.

„Omul este o corabie mică în care se află lei și balauri, otravă și răutate, cărări bolnave și prăpăstii fără sfârșit. Dar, tot acolo este și Dumnezeu, sunt și îngerii, viața și Împărăția Domnului, lumina și Apostolii, cetățile cerești și comorile de har: acolo, în sufletul omului, sunt toate.”

ANIVERSĂRI Ionel CĂPIȚĂ - 75

Ionel CĂPIȚĂ s-a născut pe 1 iunie 1949 în comuna Șirăuții de Jos, raionul Briceni. După absolvirea Universității de Stat din Moldova (1977), a activat în calitate de redactor la Radioteleviziunea Moldovei până în 2005.

Autor al cărților de versuri, schițe, nuvele, eseuri: „Dragoste și Neîmpăcare” (2002), „Icoană Ciuruită” (2008), „Lăsați-mi Dragostea” (2010), „Dangăt de Dor” (2016), „Noi și noi” (2018), „Și viața e o vânătoare” (2019), „Vinul, Via, Veșnicia” (2020).

Este membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova și membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, președinte al Asociației Jurnaliștilor de Mediu și Turism Ecologic din Republica Moldova.

Din 2011 exercită funcția de redactor-șef al revistei „Vânătorul și Pescarul Moldovei”.

Premii: medalia guvernamentală „Meritul civic”; laureat al revistelor „Literatura și Arta” și „Natura”.

TATĂ CERESC

Tată, Tată, drag Părinte,
Tu în toate ești reper,
Fără Tine totu-afîntez,
Pe pământ și colo-n Cer.

Slavă Ție, slavă Ție,
Slavă, slavă în vecie!
Tată, dacă nu erai,
Nu era drumul spre Rai.

Tu Lumina ești și Calea,
Adevărul lumii-ntregi,
Ești iubirea și chemarea...
Tu pe toate le-nțelegi.

Tatăl meu, Tată Ceresc,
Tu care mă ocrotești,
Nu Te văd, dar Te simțesc,
Că Tu pretutindeni ești.

Eu Îți mulțumesc, Stăpâne,
Pentru toate câte-mi dai,
Pentru ziua cea de mâine
Pe care-ai rupt-o din Rai.

Slavă Ție, slavă Ție,
Slavă, slavă în vecie!
Tată, dacă nu erai,
Nu era drumul spre Rai.

MAMA MEA

Mama mea e cea mai bună,
Cea mai dulce, mai frumoasă,
Lângă ea pe toți ne-adună
Cu o vorbă blândă-alesă.

Ne mângâie, ne alină
Și cu drag ea ne vorbește...
La dejun, la prânz, la cină
Cel mai bine ea gătește.

Mulțumim, mămică dragă,
Pentru dragostea ta mare,
Nu-i ca tine-n lumea largă,
Tu nu ai asemănare.

CASĂ PĂRINTEASCĂ

Tu, casă părintească,
Odihna mea de ieri,
La tine-n dor mă cheamă,
De nu mai am puteri.

Aș vrea să-ți văd porțița,
Ce-odată-n ea urcam,
Și, dându-mă de-a huța,
De câte ori cădeam!

În pragul tău crestat-am
De zeci și zeci de ori
Și-n amintiri lăsat-am
O mie de scrisori...

La care azi dori-m-aș,
Pe rând să mă opresc,
Cu toți ai mei alături,
Și-n gând să le citesc.

CINSTIRE LIMBII

Eu sunt al timpului poet:
Noroc! Hello! Ciao! Privet!...
Atâtea limbi mă-nghesuiesc,
Dar eu pe-a mea-ntâi o cinstesc.

Mai dulce decât limba mamei
Și mai de-acasă nu găsești.
Ea poartă-n sine cheia tainei,
De unde vii și cine ești.

IISUS HRISTOS

Pe Hristos nu-l căuta
Departate, pe undeva,
Caută-L în viața ta...

L-ai putea găsi cumva
Chiar în tine, uite-așa,
Roagă-te și-L vei afla.

Hristos nu e undeva...

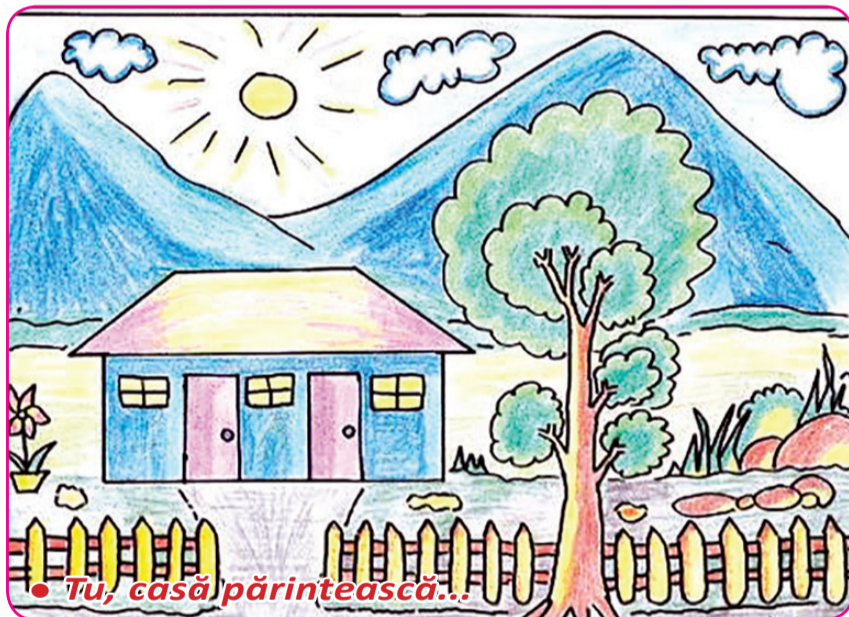
POATE-MI SPUI

Poate-mi spui, cât încă-s viu,
Cine m-o fi blestemat
Să iubesc și să nu știu
În iubire ce-i păcat?

Poate-mi spui, de știi cumva,
Pe ce drum eu s-o apuc,
Cine m-ar putea salva
De dor să nu mă usuc?

Nu cunosc, iubita mea,
Cât pot să îndur mereu,
Nu-mi spune nici inima
Ce e bine, ce e rău...

Poate-mi spui, cât încă-s viu,
Cine m-o fi blestemat
Să iubesc și să nu știu
În iubire ce-i păcat?

ȘAPTELE MAGIC

Nepoțicăi mele,
Maria Brăduțeanu

Șapte mere, șapte pere,
Șapte ani sunt o avere.

Șapte zile, șapte nopți,
Șapte ani sunt cei mai coști.

Șapte zile-n săptămână,
Șapte flori eu am în mână –

Șapte flori, șapte surori,
Șapte fragede comori.

Și de-i ziuă, și de-i noapte,
Șapte la toți se împarte.

Mulțumesc pentru cei șapte,
Eu cu ei plec mai departe.

PASĂRE MĂIASTRĂ

Frumos mai cânti, pasăre dragă,
Și eu mereu te-aș asculta,
Tu faci o lume să-nțeleagă
Ce dulce este Dragostea.

Cântarea ta mi-aduce-aminte
De tot ce-a fost ca-n Rai atunci,
De-un Dor nebun, de clipe Sfinte,
De șoapta frunzelor de nuci.

Te-ascult așa, cum Dorul știe,
De parcă nici nu aș sufla...,
Și-n jur e-atâta armonie,
Da-n suflet se-ntâmplă ceva...

Frumos mai cânti, pasăre dragă,
Și eu mereu te-aș asculta,
Tu faci o lume să-nțeleagă
Ce dulce este Dragostea!

Olimpicii noștri

CRED CĂ VIITORUL NE ESTE ASIGURAT

(Mesaj aniversar)

PAULA dragă, îți scriu ție, precum mi-aș scrie mie, dar nu cea de azi – celei care era la vârsta ta, când așteptam cu nerăbdare să-mi iau zborul și să pornesc cât mai departe, să ajung acolo de unde lumea se vede ca în palmă și unde visul se vrea realitate... Și nu doar de asta îți scriu! Puteam alege oricare altă tânără/tânăr, care își sărbătorește împlinirea vârstei frumoase și irepetabile - 18 ani!

Paula cu părinții săi

Și așa fi început, ca în impresionanta poveste de dragoste a lui Erich Segal: *Ce ai avea a spune despre o fată frumoasă, care iubeste viața în ordine alfabetică?...* Dar altfel îmi voi așterne gândul. Iată cum: într-o zi, dragă Paula, am aflat că te-ai născut. Am văzut bucuria venirii tale în lume în ochii celui care a fost ales a-ți fi părinte. Se minuna întruna de darul mult așteptat, mulțumindu-i Bunului. Și, nu întâmplător, se nimeri să ne întorcem (împreună cu tatăl tău) din România, de la o competiție a elevilor olimpici la literatura română. Atunci, bănuiesc, ai și fost binecuvântată să ajungi o luptătoare. Desi, cine știe dacă nu chiar bunul tău părinte, prea fericit cum era, și-a dorit să aibă o olimpică în familie. Abia acum înțeleg că nimic nu e întâmplător. În ziua venirii tale aici, după rânduiala siderală, și eu devenii una din ursitoarele tale, menită a-ți hărăzi destinul în cuvinte. Altfel cum mi-aș explica faptul că, mai târziu, peste ani, mi-am botezat cu numele tău un personaj mult prea drag: *Paula – cea urât de frumoasă și rea de bună*. Desigur, cartea nu este despre tine! Paula mea este o rebelă. Vă asemănați făcând parte din aceeași generație. Deosebirea e că Paula din cartea mea a avut nenorocul a fi marcată de divorțul părinților ei, să sufere, să caute în sine răspunsul care s-o ajute să reziste... Tu, dragă Paula, ai marele noroc de a avea părinți minunați, care se ajută, se iubesc, iar asta îți dă puteri, îți dă siguranță și încredere, te face să te mândrești cu ei. Dar cum să nu fii mândră, când auzi zilnic, chiar de la elevii care nu suportă matematica, asemenea cuvinte măgulitoare: „Mi-i drag acest obiect anost grație doamnei Natalia Ghicov!”. Această profesoară înzestrată cu harul de-a citi poezia cifrelor este mama ta! Apoi, ca să vezi, cunoscând erudiția și exigența domnului Adrian Ghicov (doctor habilitat, șeful Catedrei de limba și literatura română – Universitatea „Ion Creangă”), te-am felicitat, dar, totodată, te-am și compătimit. Mi-am zis: un tată cu asemenea pretenții îi va cere propriului copil imposibilul! Nu știu cum te-a călăuzit spre carte, dar tu, fata lui tata!, i-ai înzecit așteptările. Implicându-te în tot felul de activități și competiții, mereu te-ai înălțat, ai urcat trepte, manifestând perseverență, obținând premii și distincții. Întru confirmare: doar în anul acesta (2024) ai luat locul întâi la etapa republicană a Olimpiadei la limba și literatura română; de asemenea, ai loc de frunte la Concursul Internațional „Apa este Viață”... Mereu fiind binecuvântată de bunii tăi părinți, azi îi vezi mândri cu o fiică olimpică! Acum, când te pregătești de zbor, crede-mă, emoțiile lor le depășesc pe ale tale...

Pentru că tu, Paula Ghicov, reprezinți generația ta, îți adresez acest mesaj, ca să-ți mulțumesc pentru silință, pentru încredere în forțele tale și să-ți mărturisesc cu toată sinceritatea: dacă nu ar fi mulți tineri asemeni ție, m-ar speria aceste timpuri tehnificate și alertate. Tu și colegii tăi plini de aspirație mă fac să cred că viitorul ne este asigurat. Iar acum, când îți primenești aripile, vreau să te rog (să Vă rog!), oricât de departe și înalt îți va fi (Vă va fi!) zborul, vino (veniți!) Acasă. Îmbogățește-te (înăvuțiți-Vă!) cu averea cea nevăzută și revino (reveniți!) la rădăcini, cu apa vie, care să-i dea Neamului nostru Tinerețe fără bătrânețe și Viață fără de moarte... La mulți ani ție, Paula, și Generației care ne va continua Destinul!

Cu încredere în ziua de mâine,

Claudia PARTOLE

Nr. 6 (136) **ÎnVaȚă**
Să Fii MARE
 ediție pentru
 adolescenți
 Coordonator de pagină: Renata CUPCEA

Mens sana in corpore sano

VARA – ODIHNA ELEVILOR

Vara este timpul cel mai potrivit pentru a începe sau a continua călirea organismului. Prin călirea organismului se înțelege aplicarea și dezvoltarea capacităților acestuia de a se proteja de influența negativă a temperaturilor scăzute. O atenție deosebită se va acorda băilor de apă, aer, soare și înotului, care constituie unul din mijloacele cele mai eficiente de călire și întărire a sănătății. Acesta are o acțiune favorabilă asupra sistemului nervos, aparatului muscular, asupra organelor de respirație, metabolismului, asupra întregului organism.

Vom ține cont de o condiție: călirea poate începe doar când copilul este complet sănătos, respectându-se principiul călirii succesive, spre exemplu, temperatura apei pentru fricțiuni se va micșora treptat.

Procedurile de călire se vor

efectua sistematic. Întreruperi se fac doar când copilul nu se simte bine. Părinții sunt obligați să urmărească dacă nu cumva procedurile de călire îi provoacă disconfort copilului. Aceasta se poate observa după cum se comportă, cum mănâncă, cum doarme. În caz că apare o înrăutățire a stării de sănătate, va fi consultat medicul de sector.

Scăldatul le produce multă plăcere copiilor, de aceea ei trebuie învățați să inoate la o vârstă cât mai fragedă, căci este o activitate necesară în viață. Dar toate-s bune cu măsură. Copilul nu are voie să stea în apă până îi scade temperatura sau fără a i se purta atenția cuvenită, deoarece își poate pune în pericol sănătatea și chiar viața.

În timpul vacanței este, de asemenea, necesar să fie respectat un regim al zilei. Copilul trebuie să mănânce, să doar-

mă, să se bronzeze, să facă băi, să se joace, să citească, să facă niște munci la anumite ore etc. Vara el va dormi cel puțin 10,5 ore – cu fereastra deschisă, dar și mai bine – afară, mai ales în timpul zilei. Aerul proaspăt ameliorează pofta de mâncare, somnul, contribuie la creșterea și dezvoltarea corectă a copilului, îi fortifică sănătatea. Copiii care se află mai mult timp la aer se îmbolnăvesc mai rar decât acei care-și petrec timpul în încăpere.

CUM SĂ TE ODIHNEȘTI ÎN VACANȚA DE VARĂ?

1. Străduiește-te să-ți folosești vacanța pentru odihnă și întărirea sănătății.
2. Respectă cu strictețe regimul stabilit al zilei.
3. Dormi cel puțin 10,5 ore.
4. Respectă întru totul regimul de alimentație (mănâncă de 4 ori pe zi, la anumite ore).
5. Află-te cât mai mult în aer liber.
6. Consultă medicul înainte de a merge la râu sau la piscină. Respectă cu strictețe normele de scăldat.
7. Începe călirea când ești complet sănătos.
8. Nu uita că munca în grădina sau livadă este utilă și interesantă.

Ion CUZUIOC, medic,
 Eminent al Ocrotirii Sănătății

DEPENDENȚA DE INTERNET

„Încă un video, încă 5 minute de joacă sau doar mă uit la ceva și gata” sunt replici tot mai des auzite acasă. Internetul este plin de materiale și filmulețe foarte bune pentru educația copiilor, dar le poate provoca acestora dependență, afectându-i emoțional și fizic din cauza timpului îndelungat petrecut pe device-uri. În prezent, nu există o recunoaștere a dependenței de internet în spectrul tulburărilor de acest gen. Prin urmare, nu e stabilit nici un diagnostic oficial corespunzător. Sursa: medicinascolar.md

Copiii folosesc din ce în ce mai mult internetul pentru a conversa cu prietenii, pentru a-și face temele, dar și pentru divertisment. Luând în considerare vârsta lor vulnerabilă, aceștia pot fi predispuși la dependență de internet.

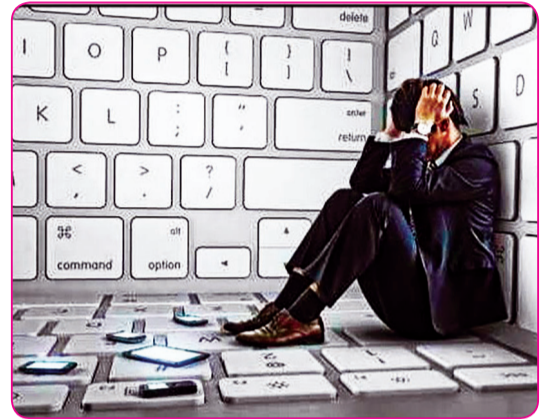
Din teama de a pierde o postare a unui prieten, un moment amuzant sau un eveniment live de interes pentru ei, o parte își petrec mai mult timp pe internet decât în activități din viața reală.

Un studiu despre dependența de internet a copiilor a inclus un eșantion aleatoriu de 1.078 de adolescenți (534 băieți și 525 fete, între 11 și 18 ani) care frecventează școli din Croația, Finlanda și Polonia. Adolescenților li s-a cerut să completeze un chestionar anonim și să furnizeze date despre vârstă, gen, țara de reședință și scopul utilizării internetului.

Adolescenții au notat că folosesc internetul în cea mai mare proporție pentru distracție. Mai multe fete decât băieții au spus că folosesc internetul pentru teme.

Nivelul de dependență de internet a fost cel mai ridicat în rândul subgrupului de vârstă de 15-16 ani și cel mai scăzut în subgrupul de vârstă de 11-12 ani.

Copiii între 8 și 18 ani au stat în jur 6 ore pe zi în fața ecranelor.

lor. Pe bună dreptate, părinții lor sunt din ce în ce mai îngrijorați de faptul că internetul le răpește experiențele din lumea reală.

Dr. Douglas Gentile, director al Laboratorului de Cercetare Media de la Universitatea de Stat din Iowa, expert științific în efectele pozitive și negative ale mass-mediei asupra copiilor, raportează că *aproape 1 din 10 copii care se joacă pe calculator prezintă simptome îngrijorătoare ce semnalează scăderea rezultatelor de la școală, afectarea relațiilor din familie și funcționării psihologice.*

Depresia, sentimentul de vinovăție, anxietatea, izolarea socială, pierderea noțiunii timpului, starea de agitație, schimbările de comportament, lipsa de concentrare pentru sarcinile repetitive sunt doar o parte din simptomele manifestate care trebuie să ne pună în gardă. Din aceste motive se recomandă ca adolescenții să petreacă cât mai mult timp la aer, la plimbare cu prietenii, să găsească orice altă ocupație benefică pentru sănătatea lor.

Preferințe vestimentare

MODA ADOLESCENȚILOR REBELI

Blugii evazați, cu croială largă în partea de jos, bluze cu imprimeuri amuzante, în general hainele purtate cu o mărime sau două mai mari sunt o alegere populară pentru adolescenții rebeli. Teribilismul și nonconformismul lor, dorința de a se afirma îi fac să prefere nuanțe intense și combinații de culori neașteptate. Moda este într-o continuă evoluție, iar tinerii joacă un rol important în definirea tendințelor actuale. Mulți adolescenți sunt din ce în ce mai preocupați de starea mediului și aleg să cumpere haine din materiale naturale, reciclate, pentru a elimina deșeurile textile. Sursa: gds.ro

Cultura streetwear a devenit un element definitoriu al modei tinerești. În acest stil, articolele vestimentare sport, cum ar fi tricourile cu logo-uri, hanoracele și adidașii, sunt purtate în mod regulat în afara antrenamentelor. Această tendință a adus moda sport în stradă și a creat

un aspect casual, dar și lejer. Adolescenții apreciază hainele vintage și second-hand nu doar pentru că sunt mai accesibile, ci și pentru că au un caracter unic. Aceste achiziții sunt adesea integrate în stilul personal, adăugând un aspect retro sau boem ținutelor actuale.

Majoritatea tinerilor sunt deschiși să facă experimente, fiind puternic influențați de culturile din întreaga lume. Acest lucru se reflectă în tendințele de design, cum ar fi: imprimeurile tribale, modelele etnice și accesoriile care împrumută elemente din diverse culturi.

Adolescenții evaluează în mod constant ideile și valorile pe care le văd sau le aud zilnic. E firesc că ei încearcă să arate altfel decât părinții lor, vor să încalce regulile și, în mod evident, regulile modei, cum ar fi combinarea pieselor de înaltă cu cele de joasă calitate sau a articolelor formale cu cele casual. Anume prin acest amestec neobișnuit de sti-

luri, însă, pot fi create ținute interesante și inovatoare. O tendință importantă în modă este promovarea diversității etnice și reprezentarea în modă. Moda de stradă nu se limitează la un singur oraș sau cultură, fiind ceva universal.

Deseori, adolescenții exa-

gereză, adoptând un stil de îmbrăcăminte lipsit de orice gust și, în dorința lor de a se evidenția de restul lumii, nu au nimic de a oferi acesteia.

Care sunt limitele stilului rebel și merită oare efortul de a fi deosebit cu orice preț? Voi ce credeți, dragi adolescenți?

In memoriam: Nicolae BĂIEȘU-90

Demn de dragostea și stima copiilor

Distinsul folclorist Nicolae Băieșu (1934-2015), doctor habilitat, profesor universitar, ar fi împlinit în luna lui cireșar 90 de ani.

Nicolae Băieșu a văzut lumina zilei la 24 iunie 1934 în satul Caracușenii Vechi, județul Hotin, astăzi r-nul Briceni. Și-a descoperit devreme vocația pentru folclor. Încă fiind student, culege un impresionant număr de creații populare și publică primele texte folclorice. Temele predilecte ale cercetătorului, pe parcursul timpului, au fost câteva: poezia obiceiurilor calendaristice, folclorul copiilor, istoria folcloristicii și sărbătorile creștine.

ladorare). Inclusiv peste 30 de cărți: monografii, volume de texte etno-folclorice, manuale, cres-tomații, studii, articole de popularizare a științei. Printre acestea se regăsesc mai multe culegeri de folclor al copiilor, precum „Ineluș învârtecuș” (1969), „Folclorul copiilor” (1978, 2015), „De-a mijatca” (1982), „Să trăiți, să-nfloriți” (1984).

Nicolae Băieșu și-a propus să apropie folclorul de copii și copiii de folclor și prin alcătuirea unui șir de cărți pentru preșcolari și elevi: „Păcală și Tândală” (1967), „Alfabet folcloric” (1981, 1987), „Huța-huța cu căruța” (1985), „Arici, pogonici” (1990), „Cocoșel cu gâtul gol” (1991), „Să crești mare, pui de om” (1991), „Vine moșul de la vie” (1991).

„O parcelă aparte a folclorului moldovenesc, îngrijită de Nicolae Băieșu cu dragostea și competența ce l-au caracterizat întotdeauna, este creația anonimă a copiilor sau pentru copii. Prin cărțile sale, își aduce obolul la cultivarea simțului folcloric generației tinere, în special elevilor, începând de la vârsta cea mai fragedă, când copilul absoarbe cu nesăț tot ce-l impresionează. Anume la acea vârstă cărțile lui Nicolae Băieșu se dovedesc de neînlocuit; copiii întregii Moldove au pentru ce îi purta dragostea și stima”, scria criticul Ion Ciocanu.

Nicolae Băieșu s-a arătat un adevărat prieten al copiilor și prin colaborarea sa activă cu ziarurile și revistele pentru copii din republică, inclusiv cu „Florile Dalbe” („Tânărul leninist”). A fost coordonatorul și președintele juriului concursului folcloric „Însiră-te, mărgărite”, instituit în vara anului 1981 („Tânărul leninist” din 12 iunie 1981) și desfășurat mai mult timp pe paginile publicației noastre. De asemenea, a susținut rubricile „Lunile anului în tradiția populară”, „Sărbători de familie” (2001,2002) ș.a. În repetate rânduri, a încurajat tinerii cititori să culeagă folclor din localitățile lor, i-a îndemnat să participe la renașterea și propagarea tradițiilor populare.

Despre valoarea celor realizate de către ilustrul cercetător ne vorbesc și distincțiile care i s-au acordat drept apreciere: Premiul Dacia al Ministerului Culturii din RM (1991); Premiul Simion Florea Marian al Academiei Române (1995); Premiul special al Salonului Internațional de Carte Românească (Iași, 2005), medaliile Meritul Civic (2006), Dimitrie Cantemir (2009), Diploma Meritul Academic a AȘM (2014) ș.a.

Prin tot ce a realizat, Nicolae Băieșu a lăsat o urmă adâncă în folcloristica românească.

D. RADU

Jocuri în aer liber

ULCELELE : LUPUL ÎN BECI

Câțiva copii șed în cerc, în pirostria sau jos (în jurul focului), alții stau în picioare, în spatele lor. Cei de jos sunt „ulcele”, cei din picioare - „vânzători”. De un „vânzător” se apropie „cumpărătorul”, întrebându-l:

- Cum ți-e ulcica?
- Cum o vezi,
- Cu ochii verzi!
- Cum o dai?
- C-o lingură de păsat,
- Să nu zacă de vărsat,
- C-o lingură de humă,
- Să nu zacă de ciună!

După ce rostește ultimul cuvânt, „vânzătorul” fuge în dreapta, iar „cumpărătorul” - în stânga, ocolind cercul și căutând să ocupe primul loc liber al „vânzătorului”. Cel ce a ajuns primul e „vânzător”, „ulcica” devine „cumpărător”, iar cel ce n-a reușit cu fuga e „ulcică” și jocul continuă.

Mama o trimite pe „fiică”/„fiu” în beci, ca să aducă o oală cu smântână. „Fiica” se duce, dar se întoarce înapoi, zicând:

- Mamă, în beci este un lup!
- „Mama” o trimite și a doua, și a treia oară; „fiica” se întoarce cu aceleași cuvinte. Atunci „mama” zice:
- la să mergem cu toții în beci!
- Împreună cu mai mulți copii, se duc în „beci”, iar lupul îi ia din urmă. După ce „lupul” prinde câțiva copii, „mama” vrea să vadă cine-i mai puternic. Trag o linie pe pământ. „Mama” și „lupul” se apucă de mâini, fiecare ajutat de copiii săi (număr egal), trag până când unul dintre ei trece linia. Grupul acesta se consideră învins. Jocul pornește de la început.

SUGESTII DE VACANȚĂ

Vă propunem câteva nestemate din cartea regretatului Nicolae Băieșu „Folclorul copiilor”, care, cu siguranță, v-ar colora zilele vacanței mari. Cartea cuprinde cele mai frumoase și mai atractive creații din folclorul destinat copiilor.

NUMĂRĂTOARE

Una, două,
Șapte, nouă,
Sare cloșca de pe ouă,
A sărit și a fugit,
Tu ești bun de amijit!

VINE PLOAIA

- Vine ploaia pe la noi
Și-o hrănim cu usturoi,
O hrănim cu miez de nucă
De la noi să nu se ducă!

PLOAIA SE DUCE

Când ploaia trece, copiii sar
într-un picior, rostind:
- Două bețe-n cruce,
Ploaia se duce!

LUNĂ NOUĂ

Seara, când copiii observă
că a apărut luna nouă, sar
în sus și cântă bucuri:

- Lună nouă, lună nouă,
Taie ceru-n două
Și ne dă și nouă,
Ție jumătate,
Nouă jumătate,
La vară - bucate,
La toți - sănătate!

CÂND CADE UN DINTE

Când îi cade un dinte, copilul
(urmând sfatul unu adult),
iese cu el în curte și îl aruncă
pe casă, zicând:

- Cioară, cioară
De la moară,
Cu făina-n poală,
Na-ți un dinte de os
Și dă-mi altul de oțel (fier)!

CÂND AMORȚEȘTE UN PICIOR

Când amorțește un picior,
copilul îl freacă, zicând:

- leși, furnică, din picior
- Că ți-a murit un fecior!
- Care, care?
- Cel mai mare,
- Cel cu doba în spinare!

Într-o zi de vară,
Viscoala mereu afară
Și era așa de cald,
Că de frig mai n-am crăpat.
Dară fratele mai mare,
Cu trei ani mai mic ca mine,
Încălzindu-se la soare,
Se dă-n casă cu patine.

O LECȚIE ÎN AER LIBER

Recent, am fost la Liceul Teoretic „Principesa Natalia Dadiani”, unde am asistat la o lecție de sport. Aceasta s-a desfășurat pe terenul sportiv din curtea liceului, un spațiu bine amenajat și dotat cu tot echipamentul necesar pentru orele de sport productive, dar și interesante.

Fiind în febra pregătirilor pentru examenele de bacalaureat, elevii din clasa a XII-a cu profil umanistic au profitat de vremea frumoasă și au luat o scurtă pauză de la rutina lecțiilor petrecute în sălile de clasă, departe de zgomotul și agitația din sălile de sport.

Sub cerul albastru, elevii îmbrăcați în echipament sportiv au început-o veselă cu exerciții de încălzire, încurajându-se reciproc. Profesoara de sport, **Elizaveta Popescu**, o doamnă energică și dedicată muncii ei, a supravegheat cu atenție activitățile, asigurându-se că fiecare elev este implicat și le face pe toate corect.

Doamna Popescu spune că elevii participă cu plăcere la activitățile sportive: „Ducem un mod sănătos de viață, ne axăm mai mult pe mișcare, activitate, nu pe susținerea normativelor care, de multe ori, sunt stresante pentru copii. De asemenea, pentru cei care vor să practice o anumită probă la un nivel mai înalt, avem o mare diversitate de cercuri sportive, în cadrul cărora elevii pot alege atletism, badminton, volei, baschet, mini-baschet, fotbal, rugby, șah/dame”.

Claudia Ivanov, o elevă pasionată de dansuri populare și moderne, ne-a împărtășit dragostea ei pentru mișcare: „Îmi plac mult orele de sport, mai ales în aer liber, uităm puțin de scris sau citit și petrecem un timp frumos cu colegii. Prefer jocurile de echipă, în special de volei”.

Laura Botnariuc, o altă elevă entuziasmată de volei, a intervenit în discuția noastră: „La fel, optez pentru volei, deoarece, jucând în echipă, învățăm să cooperăm, să reacționăm imediat în orice clipă pe teren. Pe lângă sportul practicat la școală, am făcut câțiva ani atletism”.

Andreea Catana, e pasionată de gimnastică și dansuri sportiv-

colegul lui, **Gheorghe Gaiu**, pasionat de înot, volei și de baschet, ne-a povestit despre abilitățile pe care le pot dezvolta acestea: „Sporturile de echipă îmbunătățesc capacitatea de a lucra în grup, contribuie la alegerea unui lider bun, impun responsabilități fiecărui membru și creează relații de respect și prietenie”.

Tânărul **Vlad Cazacu** s-a referit la activitățile care implică gândirea logică: „Îmi place tot ce facem la educația fizică, atât gimnastică, volei, baschet, atletism, cât și șah sau dame, care dezvoltă mult inteligența

• La start!

și gândirea critică. Mai drag, însă, îmi este baschetul, pe care îl practic și în afara școlii. Am debutat în cadrul Academiei de Baschet a țării noastre, jucând trei meciuri în liga întâi a Moldovei”.

Am plecat cu impresii plăcute de la Liceul „Principesa Natalia Dadiani”. Este momentul în care se apropie examenele de bacalaureat, dar elevii din clasa a XII-a nu uită de sport și de beneficiile pe care le aduc mișcarea și antrenamentul sportiv. Această lecție de educație fizică a fost mai mult decât o simplă oră de sport, a fost o demonstrație a modului în care activitățile fizice pot îmbunătăți nu doar sănătatea corpului, ci și pe cea mentală, consolidând legăturile de prietenie și încrederea în sine.

Laura CHETRARU, studentă la facultatea de jurnalism și științe ale comunicării, USM

SPORT NEWS

MOLDOVAN YOUTH CHALLENGE 2024

• Campionii noștri...

Într-o strălucire de medalii și recorduri, tinerii atleți de la Liceul Republican cu Profil Sportiv s-au manifestat frumos, meritând victoria la Turneul Internațional MOLDOVAN YOUTH CHALLENGE 2024. Acest eveniment, care a ajuns deja la a șasea ediție, a fost găzduit de țara noastră. Alături de atleții din Republica Moldova, au concurat tineri sportivi din România, Bulgaria și Ucraina.

Cătălina Tocarjevschi a zburat la propriu peste toate obstacolele, câștigând Locul I la săritura în înălțime. **Ianis Lungu** a aruncat sulița atât de departe, încât a reușit și el să obțină Locul I. **Gheorghe Băcos** a dovedit că este un maestru al cursei de obstacole, triumfând în proba de 2000 m

cu obstacole și aducând acasă o altă medalie de aur.

Ion Știrbu și **Ianis Moraru** au reușit să câștige atât medalia de argint, cât și cea de bronz la proba de sărituri în lungime. În același timp, Locul II pe podium l-au completat **Victoria Odainii**, la săritura în înălțime, și **Cornel Musteață**, la aruncarea discului și aruncarea ciocanului.

Acești campioni ne vor reprezenta țara la campionatele balcanice pentru sportivi sub vârsta de U-18 la Maribor, Slovenia, și la campionatele europene de la Banská Bystrica, Slovacia. Le urăm succes, îi urăm și îi încurajăm pe acești eroi tineri în călătoria lor spre noi victorii!

Sursa: lirps.md

Sportul meu preferat

BADMINTONUL

• Badmintonul – sportul nostru preferat

Badmintonul este un joc sportiv la care participă doi jucători sau două perechi de jucători. Ei câștigă puncte lovind un fluturaș (o minge cu pene) cu racheta, astfel încât acesta să treacă peste fileu și să aterizeze în terenul adversarilor.

Badmintonul a fost reinventat la mijlocul secolului al XIX-lea de către britanici. Acum 2000 de ani, acesta era cunoscut în Grecia, Egipt, China și India, dar se foloseau rachete de lemn.

Astăzi badmintonul este jucat pretutindeni, fiind al doilea cel mai popular sport din lume. Există o federație internațională care organizează și conduce competițiile, iar badmintonul a devenit sport olimpic.

Îmi place foarte mult să joc

badminton, deoarece necesită o viteză mare de reacție, multă atenție și concentrare. Când îmi văd în față adversarul și trebuie să lovesc fluturașul, simt bucuria de a fi puternică și îndemnată. Am citit pe internet că oamenii care practică acest gen de sport își antrenează bine inima, au o speranță de viață mare, ei nu știu ce este depresia ori anxietatea. În plus, în mod firesc, trebuie să-mi găsec un partener de joc sau chiar trei, pentru că în patru deja facem o competiție adevărată. Astfel pot să-mi fac prieteni și să socializez.

Xenia CHIFIAC, elevă în clasa a V-a

Gimnaziul Albota de Jos, raionul Taraclia, s. Hagichioi

HAI LA BIBLIOTECĂ!

PROMOTORI AI VALORILOR AUTENTICE

„Am iubit școala, pentru că acolo se afla biblioteca”, a spus scriitorul român Octavian PALER. Mulți oameni mari, generații întregi au păstrat sentimentul recunoștinței pentru templul cărții, care le-a deschis fereastra spre cunoaștere și perfecțiune. Astăzi, când tehnologiile informaționale moderne insistă să ia locul cărții, biblioteca își apără cu stoicism copiii – cărțile, iar odată cu ele, valorile autentice ale civilizației.

De Ziua Mondială a Cărții, a Dreptului de Autor și a Bibliotecarilor, la Biblioteca Raională Publică „M. Sadoveanu” din orașul Strășeni a avut loc o conferință dedicată acestui eveniment, care a întrunit bibliotecari din diferite localități ale raionului. Ziua Cărții este considerată și Ziua Bibliotecarilor, a îngrijitorilor cărții, pentru că anume ei dau viață cărților, le fac să fie citite și îndrăgite. În discursul său inaugural, directorul bibliotecii, dna Nadejda PĂDURE, aflată de mulți ani la cârma instituției, a subliniat rolul benefic al bibliotecii în formarea unei personalități: „Parcursul copilului va fi mult mai ușor în viață alături de carte”. Bibliotecarii lucrează mână în mână cu profesorii, cultivându-le elevilor gustul pentru lectură. Parascovia STĂVILĂ, profesoară de istorie la Gimnaziul „M. Viteazul”, a vorbit despre importanța lecturii în educația sentimentului de patriotism și a dragostei pentru limba maternă.

Pentru picii de la Grădinița nr. 4 „Licurici” și cei din grupa „Struguraș” de la Grădinița nr. 2 din Strășeni biblioteca a devenit un spațiu cald și prietenos, căsuța lor cu povești. De Ziua Cărții, micuții au urcat primii pe scenă, cu felicitări pentru doamnele bibliotecare, dar și cu poezii și cântece despre carte, despre limba mamei și Sărbătoarea Învierii.

Biblioteca de azi este un loc de întâlnire și socializare. Slujitorii bibliotecilor din raionul Strășeni

se bucură de fiecare cititor care le calcă pragul, pentru că aici copiii își explorează la maximum fantazia și talentele. Liliana CIOTU (Biblioteca Publică Micleușeni), Elena GVOZDIC (Biblioteca Liceului Teoretic „I. Vatamanu” din Strășeni), Galina MOGÁLDEA (Biblioteca Publică Voinova), Maria SPĂNU (o autoare talentată de proiecte ingenioase, activități, tehnici de lucru de la Filiala de carte românească „Brăila” a Bibliotecii „M. Sadoveanu” din Strășeni, înființată acum 27 de ani), Olga STAVER (Biblioteca Publică Scoreni) și multe alte bibliotecare din localitățile raionului au făcut bilanțul activității bibliotecilor în care profesază în perioada anilor 2023-2024. Având ca aliat jocul, aceste neostenite colaboratoare practică lecturarea teatralizată, care îi face pe copii mai curioși, mai interesați de carte. Biblioteca implică vizitatorii de toate vârstele în îngrijirea parcurilor, a spațiilor verzi, îmbinând excursiile, drumețiile, activitățile de desen, croitorie, broderie, croșetat, gătit cu cititul împreună.

Eforturile bibliotecarilor în munca de promovare a cărții au fost apreciate cu diplome de excelență din partea Ministerului Culturii și a Consiliului raional Strășeni. Veaceslav MEREUȚĂ, șef secție cultură a Consiliului Raional Strășeni, și Mariana DÎMCENCO, președinta raionului Strășeni, au decernat aceste distincții în aplauzele tuturor participanților.

● O scenă din piesa „Decebal”

● Portret colectiv ca amintire.

● Cînte și onoare cărții

La eveniment a participat și un grup de elevi de la Liceul Teoretic „M. Eminescu” din Strășeni, cititori activi ai bibliotecii. Ei au adus un omagiu scriitorului Victor TELEUCĂ, un autor valoros, mai puțin cunoscut de ei, pe care l-au îndrăgit studiindu-i opera. Tinerii au înscenat un fragment din drama „Decebal”, bucurându-se de aprecierea publicului. Momentul în care elevul Ion BACIU a citit o secvență din „Car frumos cu patru boi”, un eseu cunoscut al lui Victor Teleucă, a răvășit sufletele spectatorilor, reamintindu-le că o națiune există atât timp, cât își vorbește limba. Bravilor urmași ai dacilor li s-au asociat gingașele cosânzene din clasele a VI-a și a VII-a de la Gimnaziul „M. Viteazul” din Strășeni. Domnițele au prezentat un recital de versuri ale poezilor români de pe ambele maluri ale Prutului, au rostit proverbe și maxime despre Măria sa Cartea.

În continuare, scena a fost oferită elevilor de la Școala de Arte „E. Doga” din Strășeni: soliști vocali, instrumentiști, declamatori. Micii artiști au concertat cu piese celebre din patrimoniul muzical național și universal, fiecare dintre ei învrednicindu-se din partea Bibliotecii „M. Sadoveanu”, pe care o frecventează cu regularitate, de un testimoniu de grație.

Atenția participanților la manifestare a fost atrasă de standul cu cărți aparținând scriitorului și publicistului Ion ANTON. Culegerile sale de poezii pentru copii: „Vesel îndrumar pentru vestiar”, „Jocul de-a cuvintele”, „Cersei de cireșe”, enciclopedia „DE CE?”, romanele „Foka”, „Viața ca amin-tire”, „Alina”, „Ieșirea din uitare”, „MARELE Nanu sau Stejarul genealogic DICESCU” au fost îndrăgite de cititorii de diferite vârste ale acestui ținut, iar întâlnirile cu scriitorul, care este și redactorul-șef al săptămânalului „Florile Dalbe”, sunt întotdeauna așteptate cu emoție. Ele, aceste întâlniri, vor deveni și mai frecvente, deoarece în cadrul conferinței a fost anunțată acțiunea „Anul scriitorului Ion Anton” care urmează să se desfășoare la scară raională. Revenit, pentru a căta oară! la baștină, dl Ion Anton a dialogat cu auditoriul de care îl leagă o prietenie frumoasă și durabilă, îndemnând tinerii cititori să iubească Măria Sa

cartea, începutul tuturor începuturilor, să o transmită din mână în mână și să utilizeze cu chibzuință computerul, tableta sau telefonul. Pentru că farmecul lecturii pe hârtie este incomparabil cu cel al cititului pe sticlă; iar internetul, spre deosebire de cartea clasică, nu depozitează pentru veșnicie întreg patrimoniul literar universal.

Text și foto: Lica MOVILĂ

Eveniment cultural

Poet al tuturor vârstelor

Grigore Vieru a fost și rămâne poetul tuturor vârstelor. Poeziile lui sunt citite și recitate de la mic la mare. Un frumos eveniment cultural dedicat Marelui Poet s-a desfășurat la Biblioteca „Traian” cu tematica: „Grigore Vieru – poetul tuturor vârstelor”, în parteneriat cu Școala-primară nr. 120 „Pas cu Pas”, clasa a III-a „Ș”, (învățătoare doamna Ana Goncariuc).

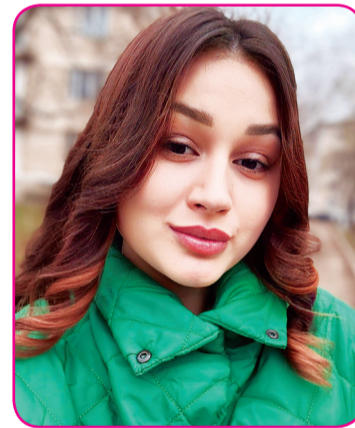
Elevii au prezentat un recital din creația lui Grigore Vieru, care și-a găsit inspirația în viața cu toată complexitatea ei: copilăria magică, bucuria tinerească, neliniștea și fericirea iubirii absolute. Poezia lui este didactică, e o carte de lectură eternă: îl călăuzește pe cititor de la primii pași, spre maturitate, îl încântă cu formele sale parabolice, autorul fiind uneori blajin și îngăduitor, alteori aspru și neîndurător.

Bineînțeles, discipolii Anei Goncariuc au citit și chiar au învățat poezioarele din „Albinuța”, dar au ales și alte catrene pe care le-au declamat cu mult patos. Grigore Vieru și-a dedicat scrierile, în primul rând, copiilor cu suflet de înger, aceștia fiind darul cel mai de preț al familiei. Poetul a scris, în special, pentru copii, deoarece spunea: „dacă copilul începe de mic să fie român, el va fi mare român când va crește, iar în felul acesta suma de valori a copiilor va deveni o narațiune mare, pentru că sufletul copilului este curat, românismul intrând în sufletul lui de mic, va deveni temelie, talpa românismului veșnic și sfânt”. Grigore Vieru a fost definit ca poet al mamei, al dorului și al dragostei, al baștinei, al izvorului, al naturii – poet al lucrurilor sacre.

El a fost mai mult decât un poet, a fost însuși sufletul Basarabiei. Pentru noi dispariția lui fizică nu înseamnă moarte, el trăiește prin poezia sa, prin frumosul semănat în inimile copiilor. A fost, este și va rămâne pilonul de rezistență al culturii naționale. Moștenirea pe care a lăsat-o este netrecătoare și multe generații îi vor duce dorul, mângâindu-și sufletele cu versurile lui. El a fost poetul dragostei de viață, de țară, de neam, de adevăr.

Aliona MOCANU
șef sector, Biblioteca „Traian”,
filială a B.M. „B.P. Hasdeu”

Debut la „F.D.”

Liuba POZNEACOV și-a manifestat pasiunea pentru poezie încă pe când își făcea studiile la Gimnaziul Onești, raionul Hâncești. Actualmente este studentă în anul I-i la Universitatea de Studii Europene din Chișinău, Facultatea de Drept. Este laureată a Festivalului Internațional de Poezie și Epigramă „Romeo și Julieta la Mizil”, a Festivalului Național „Dor de Bacovia” și a celui intitulat „Dor de Coșbuc”, evenimente organizate de către omul de cultură Mihai Doloton.

Aș vrea să fiu...

Aș vrea să fiu o floare,
Pe care s-o iubești,
Să fiu lacrima care
În inimă-o găsești.

Aș vrea să fiu pământul
Pe care azi pășești,
Să fiu, poate, și gândul
Pe care îl croiești.

Aș vrea să fiu lumina
Ce sufletul străbate, –
Cea care-ți va da mâna,
Și dincolo de moarte.

Pe unde rătăcești acum?
Pe unde rătăcești acum,
Tu, dragoste însingurată?
Voi să te caut pe alt drum,
Pe unde n-am fost niciodată.

Te strig, tu, însă, nu-mi
răspunzi,
Ce se întâmplă? Taci? Hai,
spune!
Sau ochii mei sunt cruzi, prea
cruzi,
De-aceia nu vorbești cu mine?...

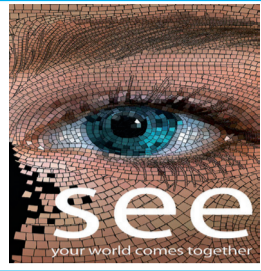
Țara mea cu suflet de femeie

S-a uscat de arșiți busuiocul
Și-a rămas de veghe-n
păretare,
Lângă poze vechi aflându-și
locul
În acea modestă Casă Mare.

În ograda, ieri înfloritoare,
Azi se bat cărările cu spini,
Căci copiii rătăcesc prin lume –
Flori de dor ce cresc printre
străini.

Azi te uiți cu dor în
depărtare,
Îmbrăcându-te în visuri-
tricolor,
Și visezi la ziua cea cu soare,
Când se-ntorc copii la vatra lor.

Tot privești a Prutului
oglină,
Mai cărunță, cu-acei chip
de zeie,
Și îți prinzi în plete busuiocul,
Țara mea cu suflet de femeie.

MOZAIK

Ediție pentru curioși. Nr. 6 (128)

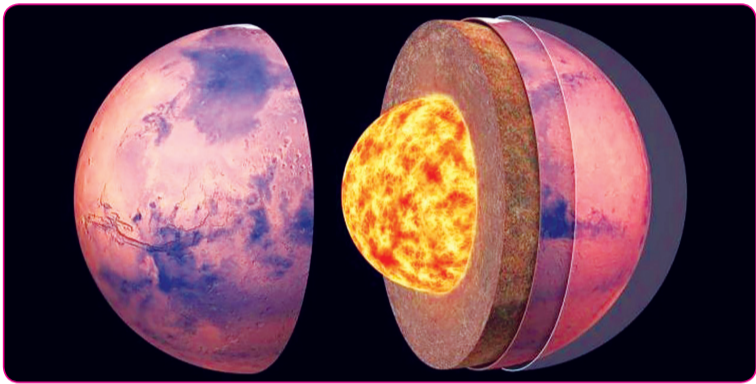
Coordonator de pagină: Renata CUPCEA

Descoperiri pe Marte

SCOARȚA PLANETEI

Crusta planetei Marte, stratul planetar cel mai exterior, este mult mai groasă decât crusta Pământului sau chiar decât crusta Lunii. Acest lucru reiese din cel mai recent studiu care a analizat proprietățile interne ale planetei Marte, folosind datele seismice colectate de sonda InSight de la NASA în cei peste patru ani de activitate. Sursa: incredibilia.ro

Oamenii de știință au folosit cutremurele de pe Marte care s-au produs de-a lungul suprafeței marțiene, înconjurând planeta de până la trei ori, pentru a calcula cât de groasă este scoarța.

Descoperirile sugerează că grosimea medie a crustei este cuprinsă între 42 și 56 de kilometri. Cea mai subțire este în interiorul bazinului de impact Isidis, unde are aproximativ 10 kilometri. Provincia Tharsis este locul în care crusta este cea mai groasă, fiind de aproximativ 90 de kilometri.

Scoarța terestră are o grosime medie cuprinsă între 21 și 27 de kilometri. Cu cât corpul planetar este mai mic, cu atât crusta este mai groasă, dar Marte are o crustă mai groasă decât cea a Lunii, care a fost determinată de seismometrele misiunii Apollo ca având o grosime cuprinsă între 34 și 43 de kilometri.

„Acest lucru înseamnă că scoarța marțiană este mult mai groasă decât cea a Pământului sau a Lunii”, a declarat Doyeon Kim, geofizician și cercetător științific principal la In-

stitutul de Geofizică al ETH Zurich.

Lucrarea dezvoltă, de asemenea, dihotomia marțiană, problema particulară a suprafeței marțiene care este împărțită aproximativ în două: câmpii vulcanice plate în emisfera nordică și platouri înalte acoperite de cratere de meteoriți în sud.

Una dintre idei a fost că densitatea crustei ar fi diferită, ceea ce ar produce diferențele observate. Dar acest studiu și un altul anterior au arătat că densitatea crustei este aproximativ aceeași pe toată planeta.

Cercetătorii, de asemenea, au depistat materialul radioactiv care încălzește interiorul lui Marte, cum ar fi toriu, uraniu și potasiu. Între 50 și 70 la sută din aceste elemente care produc căldură se găsesc în crusta marțiană. Acest lucru ar putea explica unele dintre sursele cutremurelor marțiene, dacă evenimentele locale de topire continuă să aibă loc și în prezent.

Fenomene enigmatice

LUMEA E PLINĂ DE MIRACOLE

Lumea e plină de mistere și lucruri pe care nu le cunoaștem. Unele dintre ele vă vor uimi chiar dacă, la prima vedere, pare ceva normal.

1. JELEUL DE STELE. Rapoartele despre bulgări globulari care cad din cer și se prăbușesc pe câmpuri și pajiști datează, cel puțin, din secolul al XIV-lea. Fenomenul este cunoscut sub diverse denumiri, precum jeleu astral, *star-shot*, *star-slime*, *star-slough*, *star-slobber* și *star-slutch*. Folclorul explica aceasta ca fiind o substanță depusă după ploile de meteoriți. Rapoartele despre misterioasa mazăgă apar cu un grad surprinzător de regularitate. Dar nimeni nu poate spune cu siguranță ce este. Fenomenul

se disipează foarte repede după ce apare.

2. FULGERUL CATATUMBO. Fulgerul Catatumbo este renumit pentru prevalența sa uimitoare. Apărând deasupra unei mlaștini din nord-vestul Venezuelei aproape în fiecare seară timp de secole, această „furtună veșnică” are o medie de 28 de lovituri pe minut timp de 10 ore.

Atunci când lucrurile încep cu adevărat, fulgerele cad la fiecare secundă. Acestea sunt colorate și nu produc tunete. Uneori se opresc pentru câteva săptămâni. Cu siguranță, fenomenul a inspi-

rat o mulțime de speculații. Singurul răspuns de până acum este că e produs de o furtună perfectă și depinde de relieful terenului și de vânt.

3. CASCADA DEVIL'S KETTLE FALLS. Râul Brule șerpuiește prin Minnesota, dar în timp ce traversează Parcul de Stat Judge C. R. Magney, ia o turnură foarte ciudată. Pe parcursul a 12 km, acesta coboară 243 de metri, formând mai multe cascade. La un moment dat, o formațiune stâncoasă mare și proeminentă desparte râul, rezultând două cascade. Una este obișnuită, dar cealaltă cade într-o gaură cunoscută sub numele de Devil's Kettle. Și apoi, dispare complet, un mister care de secole îi nedumerește pe vizitatori și pe oamenii de știință.

Unii cred că apa reapare undeva în Lacul Superior din apropiere, dar cercetătorii au încercat toate metodele pentru a localiza apa dispărută, inclusiv vopsirea apei și adăugarea de mingi de ping-pong, însă fără niciun rezultat.

Sursa: playtech.ro

Ciudățeni din adâncuri

MISTERUL DE LA FUNDUL OCEANULUI

Oceanele Pământului sunt pline de mister, dar puține sunt ca „oul de aur” descoperit recent pe fundul mării în apropierea coastei Alaskăi. O fotografie a misteriosului obiect strălucitor a fost postată pe platforma X (fostă Twitter) de către Administrația Națională pentru Ocean și Atmosferă și a stârnit un interes considerabil printre cercetători și utilizatorii de pe X. Sursa: povestiri.adevarate.ro

Originea sa este necunoscută, dar experții au sugerat că obiectul de aur ar putea fi un fel de înveliș asemănător țesutului de piele.

Acest obiect ciudat a fost descoperit la o adâncime de aproximativ două mii în „abisurile adânci ale Golfului Alaska”, conform *Miami Herald*. În timp ce echipa făcea speculații glumețe despre originea obiectului în transmisiile live, curiozitatea lor științifică i-a determinat să ia decizia de a colecta o mostră din sfera de aur pentru a-l examina ADN-ul.

„Îmi doresc doar ca, atunci când îl ciuipim, să nu se hotărască să iasă ceva”, a spus unul dintre oamenii de știință. „Este ca începutul unui film de groază.”

Experții din întreaga lume au fost la fel de nedumeriți de obiectul ciudat. Profesorul Kerry Howell, ecologist al adâncimilor mării la Universitatea Plymouth,

a declarat: „În cei 20 de ani de explorare a adâncimilor mării, nu am văzut nimic asemănător”.

Howell a fost de acord cu primele presupuneri ale echipei NOAA despre sfera de aur, sugerând că deschiderea din ea ar putea fi locul unde ceva a eclozat.

Profesorul Murray Roberts de la Universitatea din Edinburgh a spus și el că obiectul ar putea fi un înveliș de ou.

În expediție, echipa explorează habitatele de corali și bureți de adâncime, alături de alte caracteristici geologice subacvatice, cum ar fi vulcanii de noroi.

Întrebări și răspunsuri

CE DĂ ENERGIE QUASARILOR?

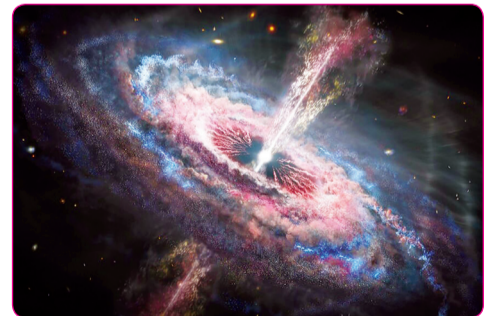
Quasarii sunt cele mai luminoase obiecte care există în univers. Atunci când astronomii au calculat pentru prima dată energia quasarelor, mulți dintre ei nu au crezut că poate exista un obiect ce poate emana atâta energie. O cercetare amănunțită a dat naștere multor teorii. Astăzi, astronomii au ajuns la concluzia că acești quasari chiar sunt cele mai îndepărtate și mai luminoase obiecte din întregul univers. Sursa: descopera.org

Există puține surse care produc atât de multă energie. O astfel de sursă poate fi o gaură neagră supermasivă.

O gaură neagră este o regiune din spațiu din care nimic nu poate scăpa, nici măcar lumina. O asemenea gaură neagră, ce, probabil, se află în mijlocul unui quasar, ar trebui să aibă o masă de milioane sau chiar miliarde de ori mai mare decât Soarele.

În jurul găurii negre există nori de gaz ce cad pe ea, atunci când se apropie suficient de mult. Gazul emite radiații termice datorită temperaturii ridicate, făcând quasarii vizibili în spectrul vizual și în raze X. Aceștia sunt de 100 până la 1000 de ori mai strălucitori decât galaxiile și au un diametru de aproximativ 100 de ori mai mic. Datorită distanței foarte mari la care se afla, lumina lor călătorește timp de miliarde de ani în spațiu până ajunge la noi.

Cel mai apropiat quasar se află la o distanță de 800 de milioane de ani-lumină. Ei conțin elemente mai grele ca heliul. Pri-

mul quasar identificat a fost numit 3C 273 și se află în constelația Virgo. Trei ani mai târziu, s-a descoperit că obiectul prezenta o deplasare spre roșu. Astăzi, quasarii sunt identificați, mai ales, după această deplasare. Până acum s-au descoperit peste 2000 de quasari.

Quasarii se află la distanțe foarte mari față de Pământ. Cu cât ne uităm mai departe, cu atât găsim mai mulți quasari. Acest lucru indică faptul că obiectele respective au fost destul de prezente la începutul Universului.

Quasarii își pierd luminozitatea odată cu terminarea „combustibilului”. După ce gaura neagră va consuma tot gazul și materia care o înconjoară, aceasta va înceta să lumineze.

Thomas Stearns Eliot (n. 26 septembrie 1888 – d. 4 ianuarie 1965) a fost un poet, dramaturg și teoretician literar britanic de origine americană, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură (1948). Prin arta sa remarcabilă, T.S. Eliot a revoluționat întreaga poezie modernă engleză.

Motivația Juriului Nobel: „...pentru contribuția sa remarcabilă, de pionierat, la poezia zilelor noastre”, s-a născut în St. Louis, Missouri, și a fost mezinul răsfățat al unei familii cu 7 copii. În 1910, Eliot își încheie studiile de filozofie la Harvard, deși frecventează cursurile numai selectiv. Petrece un an la Paris, unde scrie *Cântecul lui Alfred Prufrock*, poemul care îi aduce consacrarea.

Moare la 4 ianuarie 1965 la Londra. Corpul îi este incinerat și, conform dorinței sale, cenușa este dusă în satul din care strămoșii lui emigraseră spre America.

Thomas ELIOT

CÂNTEC

Dacă spațiul și timpul, așa cum spun
înțelepții,

Sunt lucruri care nu pot fi,
Musca care trăiește o singură zi
A trăit atâta timp cât înțelepții și dreptii.
Dar să trăim totuși cât ne e cu putință,
Cât iubirea și viața sunt încă un dar,
Căci timpul este timp și este fugar,
Deși înțelepții nu găsesc așa de cuviință.

Florile pe care și le-am trimis când roua
Tremura pe frunzele viței-de-vie,
S-au veștejit când a zburat albina

Și le-a supt nectaru-amândouă.
Dar să nu ne grăbim să le smulgem și noi,
Nici să le plângem când se usucă apoi,
Că, deși florile iubirii sunt atât de puține,
Florile-acestea sunt totuși divine.

Traducere de Marin Mihalache

CONVERSAȚIE GALANTĂ

„Mult sentimentala noastră prietenă
luna!”, remarc,
„Sau ar putea fi (cumva fantastic,
recunosc, în acest caz)
Chiar balonul vestitului Prester John,
preotul monarh,
Sau o veche lanternă uzată atârând
pe cer
Pentru-a lumina călători în drum spre
propriul necaz.
Ea, atunci: „Divagați, vă dați după
macaz!”

Iar eu: „Cineva inventează-o scenografie
splendidă,
Acest cadru nocturn prin care
se simulează-acum
Noaptea și luna; muzica pe care-o
sechestrăm, de pildă,
Ca să exprime întregul nostru vid interior”,
Dar ea: „Vă referiți la persona mea,
vă rog?”

„Oh, nu, cred că iar pășesc pe lângă drum.”

„Dumneavoastră, madam, sunteți
eternul umorist,
Eternul inamic al ideii de absolut,
Interzicând cantonarea-n interiorul autist,
Din aerul dumneavoastră indiferent
și imperios
Poezia poate-înțelege erorile-i
de neconceput – ”
Și - „Atunci noi chiar trebuie să luăm
totul în serios?”

Traducere de Petru Dimofte

POEME MINORE

Glasuri de copii în livadă
Între timpul înfloririi și al roadelor;
Capete aurii, capete trandafirii
Între vârful verde și rădăcină.
Aripă neagră, aripă castanie, zboară
ușoară;
Douăzeci de ani și adio, primăvară;
Azi mă doare iară, mâine-o să mă doară,
M-acoperă dară, lumină-n frunzară;
Cap auriu, aripă neagră-n vânt,
Cânt blând, Sfânt cânt
Frânt vrând zborul în măr.

Traducere de Ion Caraion

PRELUDII

Sufletu-i întins, întins pieziș pe-a cerului
aripe
Ce dispar după un bloc din oraș cu
ziduri uriașe,

Ori stâlcit în picioare nebune
La ora patru și cinci și șase;
Și scurte degete pătrate-ndesând pipe,
Și ziare de seară, și ochi și pe
A lor unde – anume siguranțe, risipe,
Conștiința unei străzi ca de cărbune
Nerăbdătoare lumea să-și asume.

Atâtea fantezii mă tulbură înfășurate
În jurul acestor imagini, și care
se-agață:
Noțiunea unui infinit de blând poate,
Unui infinit de dureros lucru din ceață.

Șterge-te cu mâna la gură, și râzi,
Lumile se-nvârt în jur ca babele
Culegându-și cărbunii de foc de pe
virane maidane.

Traducere de Ion Caraion

...Ajuns aici, consider necesar să fac o paranteză de natură psihologică. Cu toate că nu știu decât prea puține despre viața lupului de stepă, am toate motivele să presupun că niște părinți și învățători iubitori, dar severi și foarte pioși, l-au educat într-un spirit care pune la baza educației „înfrângerea voinței”. Numai că acestui elev nu reușiseră nici să-i nimicească personalitatea, nici să-i înfrângă voința, căci el era mult prea puternic și dur, mult prea mândru și plin de spirit. În loc să-i nimicească personalitatea, ei nu reușiseră decât să-l învețe cum să se urască pe sine. Iar de-a lungul întregii sale vieți, el canalizase tot geniul fanteziei sale, toată forța și capacitatea lui de gândire împotriva lui însuși, împotriva acestui obiect plin de inocență și noblețe. Căci, din acest punct de vedere, el era totuși un adevărat creștin, un adevărat martir, deoarece orice asprime,

Coordonator de pagină: Ion ANTON

Rămânea culcat în pat până târziu, deseori se scula aproape de prânz, făcând apoi în halat cei câțiva pași din dormitor până în camera de zi. Aceasta din urmă era o cameră mansardată, spațioasă și plăcută, cu două ferestre; la câteva zile după venirea lui, ea își schimbase cu totul înfățișarea pe care o avusese pe vremea când acolo locuiseră alți chiriași. Se umpluse, iar cu timpul devenise supraîncărcată. Pe pereți fuseseră atârdate tablouri, fuseseră aranjate niște desene, ici și colo chiar foto-

Hermann Karl Hesse, pseudonim: *Emil Sinclair* (n. 2 iulie 1877, Calw, Baden-Württemberg, Germania – d. 9 august 1962, Montagnola, Cantonul Ticino, Elveția), scriitor german, laureat al Premiului Nobel pentru Literatură pe anul 1946. Este faimos pentru romanele sale *Lupul de stepă* (*Der Steppenwolf*, 1927), *Jocul cu mărgelile de sticlă* (*Das Glasperlenspiel*, 1943), *Narcis și Gură de aur* (*Narcis und Goldmund*, 1930) și *Siddhartha*.

Motivația Juriului Nobel: „pentru inspiratele sale scrieri care, crescând în îndrăzneală și putere de pătrundere, exemplifică idealuri umanistice clasice și înalte calități ale stilului”.

Hermann HESSE LUPUL DE STEPĂ

Fragment de roman

orice critică, orice răutate, toată ura de care era capabil, le îndrepta mai ales și cu precădere împotriva lui însuși. În ceea ce-i privea pe ceilalți, pe lumea dimprejurul său, făcea neconținut cele mai eroice și mai serioase eforturi de a o îndrăgi, de a i se conforma, de a nu-i provoca nicio suferință, căci la fel de profund ca și ura față de el însuși i se întipărise în minte acel „iubește-ți aproapele”, astfel încât întreaga lui viață era un model care demonstra că lipsa dragostei de sine te aduce în imposibilitatea de a-ți iubi aproapele, că ura de sine are exact același rezultat, pricinuind, în cele din urmă, aceeași izolare și deznădejde cumplită pe care le provoacă egoismul feroce.

Dar iată că e timpul să acord prioritate realității, întrerupându-mi șirul gândurilor. Primele mele descoperiri în legătură cu domnul Haller și felul lui de trai le-am făcut fie spionându-l, fie prin intermediul unor remarci ale mătușii mele. Mi-am dat seama de îndată că era un om al gândurilor și cărților, neinițiat într-o meserie practică.

grafii pe care le decupase din reviste și pe care le schimba des. Puteau fi văzute acolo un peisaj sudic, fotografii dintr-un oraș german de provincie, după toate aparențele orașelul natal al lui Haller, iar printre ele, acuarele viu colorate, strălucitoare, despre care abia mai târziu am aflat că fuseseră pictate chiar de el. Mai era apoi fotografia unei femei sau fete tinere și drăguțe. O vreme atârna pe perete un Buddha siamez, apoi fu înlocuit cu o reproducere după *Noaptea* lui Michelangelo, apoi cu un portret al lui Mahatma Gandhi.

Cărțile nu numai că umpleau biblioteca masivă, ci erau răspândite pretutindeni, pe mese, pe secreterul vechi și frumos, pe divan, pe scaune, pe jos, cărți cu semne de hârtie introduse în ele, semne care se schimbau în permanență. Numărul cărților creștea mereu, căci aducea cu brațul cărți împrumutate de la bibliotecă, primind pe deasupra deseori pachete prin poștă. Omul care locuia în camera aceea nu putea fi decât un savant. Majoritatea cărților

nu aveau, însă, un conținut savant, marea majoritate o formau operele unor scriitori din toate epocile și din toate țările. Se părea că întrebuița des o ediție completă a operelor lui Goethe și una a operelor lui Jean Paul, ca și pe cele ale operelor lui Novalis, Lessing, Jacobi și Lichtenberg. Câteva volume de Dostoievski erau pline de fișe cu însemnări. Pe masa cea mare, printre cărți și scrieri diverse, se afla adesea câte un buchet de flori, ba uneori puteai găsi și câte o cutie cu acuarele acoperită de praf; în preajma ei erau scrumiere și – pentru a nu tăinui nimic – sticle cu diferite băuturi. O sticlă îmbrăcată într-o împletitură de paie era de cele mai multe ori plină cu vin roșu italianesc, cumpărat dintr-un magazin mic, aflat în apropiere, iar uneori puteai zări și câte o sticlă cu vin de Burgundia sau Malaga, precum și o sticlă masivă cu vișină care, după câte am băgat de seamă, fusese golită într-un interval de timp destul de scurt, dispărând apoi într-un colț al camerei, unde se acoperise de praf, în timp ce restul de băutură nu scădea deloc.

Nu voi încerca să mă justific pentru spionajul pe care îl practicam și trebuie să recunosc deschis că, la început, toate aceste mărturii ale unei vieți animate de un interes spiritual, dar totuși irosite și dezordonate, îmi trezeau oroarea și suspiciunea.

Nu numai fiindcă eu sunt un om obișnuit cu munca și cu folosirea rațională a timpului, dar și pentru că, pe deasupra, mai sunt și abstinent, nefumător, și sticlele acelea mi-au dispăcut încă și mai mult decât dezordinea pitorească din camera lui Haller. Atât în felul său de a dormi și munci, cât și de a trăi, de a mânca și de a bea, străinul se dovedea a fi la fel de dezordonat și de capricios. În anumite zile nu ieșea deloc din casă și nu mânca nimic, bea doar dimineața o cafea, uneori mătușa mea găsea câte o coajă de banană, singurul rest de la mesele sale, în schimb în alte zile lua masa la restaurant, când în localuri bune și elegante, când în mici crășme de mahala. Sănătatea lui părea că lasă de dorit; în afară de dificultățile pe care le întâmpina la mers, dificultăți care deseori îl făceau să urce scara cu multă greutate, părea că suferă și de alte tulburări, iar o dată spusese în treacăt că de ani de zile nu mai avusese o digestie sau un somn ca lumea. Toate acestea eu le puneam, în primul rând, pe seama băuturii. Mai târziu, când îl însoțeam într-un local sau altul, am văzut cu ochii mei cu ce rapiditate capricioasă dădea pe gât diversele vinuri, dar nici eu, nici altcineva nu l-am văzut vreodată beat cu adevărat.

Traducere din germană de George GUTU

Invizibili ca Harry Potter?

Timp de secole, invizibilitatea a fost al treilea vis al omenirii, după zborul și abilitatea de a vedea ce este departe. Astăzi, pentru primul vis există avionul, iar pentru al doilea - televizorul și internetul. Ce tehnologii ne vor permite să învățăm a ne face nevăzuți, la dorință, în viitor? Iată niște indicii: pielea de calmar, ecranele LED și materialele-înșelătoare.

Adevărul e că nu putem face invizibil un organism viu cu ajutorul unui elixir magic. Scriitorul englez H.G. Wells, în romanul său „Omul invizibil” (1897), explica: „Organismele sau absorb lumina, sau o reflectă, sau o refractă, sau se întâmplă ambele cazuri. Dacă un organism nu reflectă, nu refractă sau nu absoarbe lumina, el nici nu poate fi văzut. Atunci când punei o bucată de sticlă în apă, ea aproape nu se vede, pentru că reflectă lumina foarte rău.” Cu alte cuvinte, pentru a face un corp invizibil, este necesar să reducem indicele de refracție al țesuturilor sale (piele, mușchi, organe interne și oase) la cel de refracție al aerului. Conform fizicii sau fiziologiei moderne, deocamdată e ceva imposibil.

Totuși, oamenii de știință de la Universitatea din Texas, Dallas, au dezvoltat o tehnologie folosind nanotuburi de carbon, care vor permite „ștergerea” obiectelor datorită efectului de miraj sau de refracție foto-termică. Pentru a face nevăzute obiectele, experții utilizează molecule de carbon cu conductivitate termică ridicată.

Pionierul cercetării proprietății de invizibilitate este considerat Sir John Pendry, un fizician de la Colegiul Imperial din Londra. În anii '90 ai sec. al XX-lea, el a presupus că, pentru a obține unghiul dorit de refracție, nu e nevoie de a schim-

ba compoziția chimică a moleculelor, ci poziția lor. Așadar, a sugerat folosirea unui material ce conține metale (conductor de electricitate) și un dielectric. În cadrul experimentelor însă, s-a constatat că metamaterialele lui Pendry fac obiectele invizibile numai în spectrul infraroșu. Apoi, cercetătorii de la Universitatea din Michigan, S.U.A., au hotărât să renunțe la utilizarea de metale în favoarea dielectricilor (de exemplu, a crista-

lelor uniaxiale).

Astfel de cristale au început să exploreze fizicienii din Birmingham, care au creat un material cu cristale de nitrură de siliciu pe un substrat de oxid de siliciu nanoporos transparent. Această tehnologie este pusă la punct de creatorii canadieni ai pelerinilor militare secrete din materialul denumit Quantum Stealth.

Claudiu Falub, un fizician român stabilit în Elveția, a

făcut o descoperire considerată imposibilă în ultimii 50 de ani. Împreună cu colegii săi, el a obținut un material care stă la baza gadgeturilor viitorului. El a aliniat atomi de germaniu pe o suprafață de siliciu care e materia de bază în calculatoare, un material ieftin, ce poate fi obținut chiar și din nisip. Descoperirea va avea efecte importante pentru umanitate – pentru medicină, informatică, electrotehnică, inclusiv pentru ecranele tactile care se folosesc la telefoanele mobile și la tablete etc. „Invizibilitatea nu ne va face să dispărem. Nu vom detecta lumina în mod obișnuit, ci doar cu ochelari speciali, ca în filmul SF „Star Trek”, spune cercetătorul.

În plus, un efect ciudat al mecanicii cuantice, care a fost prezis în urmă cu mai multe decenii, a fost demonstrat: dacă un nor de gaz este răcit destul de mult și comprimat la densitatea potrivită, poate deveni invizibil, scrie *Space.com*.

Fenomenul acesta, numit efectul lui Pauli, ar fi deosebit de folositor pentru a îmbunătăți eficiența computerelor cuantice, care în prezent se confruntă cu o problemă - pierderea informației cuantice (purtată de lumină).

Așadar, cercetările continuă și poate că omul va deveni cu adevărat un vrăjitor bun ca Harry Potter.

Sursa: *incerdabilia.ro*

Artă incredibilă

Sculpturi pe vârf de ac

Sculptura miniaturală sau microsculptura reprezintă o formă de artă spectaculoasă, incredibil de detaliată și precisă, care necesită o îndemănare extraordinară și multă răbdare, lucrările fiind adesea atât de mici, încât pot fi văzute doar cu ajutorul unui microscop.

Arta în miniatură, în general, care include picturi, gravuri și sculpturi foarte mici, are o istorie îndelungată, de peste două milenii. Cele mai vechi forme ale acesteia par a fi pietrele prețioase gravate, ce reprezintă o artă de lux în lumea antică și în unele perioade ulterioare. Pietrele prețioase gravate au fost utilizate, din cele mai vechi timpuri și ca sigilii de amprente (matrițe de sigilii), montate în inele, așa cum sunt, de exemplu, cele din Civilizația din Valea Indusului (cu peste 2000 de ani î. Hr.) sau cele din arta minoică, din aproximativ aceeași perioadă. În prezent, odată cu evoluția tehnologiei, sculptura miniaturală a ajuns la performanțe greu de imaginat, iar marile galerii de artă din lume organizează expoziții care se bucură de popularitate, în cadrul cărora vizitatorii sunt invitați să vadă picturile și sculpturile cu lentile speciale sau în fotografii.

Willard Wigan este un asemenea sculptor britanic, fiul unor imigranți jamaicani, unul dintre cei mai cunoscuți artiști contemporani. Lucrările lui pot fi văzute doar cu lupa. Unele sunt atât de mici, încât încap perfect în urechea unui ac și mai rămâne puțin loc. Alte microsculpturi sunt chiar așezate pe un vârf de ac. Neavând ustensilele necesare, Willard utilizează tot ce are la îndemână: fire de păr de pe piciorul unei muște pe post de pensulă, păr uman, bucăți de creion...

Artistul a început să sculpteze când avea cinci ani. Sculpta case pentru... furnici. Când a mers la școală, s-a descoperit că avea dislexie și nu era apt să socializeze. Arta era singura lui mângâiere și aceasta i-a devenit meserie.

În 2018, a primit titlul de doctor onorific la Universitatea din Warwick, Marea Britanie, ca recunoaștere a contribuțiilor semnificative pe care le-a adus artei și sculpturii.

În 2004, Willard Wigan a expus la o galerie din Birmingham o lucrare care reprezenta „Cina cea de Taină”, sculptată pe un bob de orez, cu fiecare figură ce nu depășea grosimea unui fir de păr. Apoi, a creat un model al Bisericii

Sf. Bartholomew din Chosen Hill, Gloucestershire, pe un grăunte de nisip pe care l-a luat din curtea bisericii, iar în 2012, cu ocazia jubileului de diamant al reginei Elisabeta a II-a, a sculptat portretul reginei pe o boabă de cafea.

Tot el e nominalizat în Cartea Recordurilor, ca autor al celei mai mici sculpturi din lume, realizată manual cu dimensiunile de 0,078 pe 0,053 milimetri.

Pentru a duce la bun sfârșit sculptura care încapă în urechea unui ac, făcută din nailon și aur de 24 de carate – „Three Little Kings” („Cei Trei Crai de la Răsărit”) – Willard Wigan a lucrat timp de patru săptămâni, 16 ore pe zi, ținându-și respirația, pentru a nu-și spulbera opera.

În 2022, el a prezentat la Expoziția „Nottingham T. rex” o sculptură a unui Tyrannosaurus Rex, de 0,5 milimetri, cu dinți minusculi din sticlă. A fost expusă împreună cu scheletul unui dinozaur adevărat, iar sculptorul a declarat că a făcut o astfel de alegere pentru a trimite un mesaj omenirii că doar pentru că nu poți vedea ceva, nu înseamnă că nu există.

Sursa: *wikipedia*

Sfaturi de la consăteni

MODELE DE VIAȚĂ
pentru tânăra generație

Recent, la gimnaziul din satul Costuleni, raionul Ungheni, a avut loc o întâlnire memorabilă cu genericul „Sfaturi de la consăteni”. Și nu de la unii oarecare, ci în mare parte, de la personalități notorii, originare din această localitate pitorească din Valea Prutului Mijlociu. Mulți dintre aceștia sunt incluși în „Enciclopedia Oamenii Moldovei” și nu au nevoie de o prezentare aparte.

Ideea unei astfel de manifestări a fost una reușită, fapt accentuat de majoritatea celor prezenți. Deoarece, cunosc din experiența mea de jurnalist, în multe localități, mai ales în cele care nu au monografiile scrise despre istoria acestor așezări, cei din partea locului nu-și prea cunosc personalitățile satului.

Sărbătoarea a început cu un concert festiv, un spectacol pregătit sub îndrumarea dnei bibliotecare și a dlui Iurie Vizir, conducătorul ansamblului folcloric al gimnaziului. Apoi invitații au răspuns la întrebările elevilor din clasele a VII-a – a IX-a. Ei s-au referit la preocupările lor profesionale, dar au avut și sfaturi cum să-ți alegi o profesie pe plac și să-ți construiești o carieră de succes, adică să devii util societății, comunității din care faci parte. Accentul s-a pus și pe educație, pe respectul și cultivarea dragostei față de părinți, pedagogi, neam. Apropo, în perioada sovietică părinții a trei invitați au activat în acest gimnaziu, care a fost și liceu, dar și școală medie. Vorba e de editorul Anatol Vidrașcu, istoricul Octavian Țăcu și actrița Mihaela Damian-Oistrih. Primii doi au și studii

● Evoluează artiști amatori de la gimnaziul din s. Costuleni

în pedagogie, iar Octavian Țăcu actualmente e profesor. Utile au fost și sfaturile oamenilor de afaceri Iurie Chirinciuc și Iurie Vrabie, originari din acest sat. După cum și confesiunile Aurei Revenco-Percic, consultant principal la Direcția comunicare și protocol a Cancelariei de Stat, care, pe când a fost elevă aici, făcea parte din ansamblul folcloric „Frunzișoară lozioară”. Domnia sa a obținut medalia de bronz la șah, la nivel național. În prezent, ne reprezintă la Consiliul European și a fost cea care a dirigit cu brio prima ediție a Festivalului

Internațional de Literatură și Traducere, Chișinău (FILIT), care a avut loc în octombrie anul trecut.

Personalităților originare din acest sat le-au fost înmăunate Diplome de grațitudine, iar unii dintre invitați au venit și cu un gest

de răspuns aducând donații de carte și utilaj electronic pentru școală. Un exemplu care poate fi urmat de alte localități rurale în care liceele și gimnaziile duc lipsă de carte românească și echipament modern.

Întâlnirea a fost una cu adevărat de neuitat atât pentru elevi și profesori, cât și pentru consătenii care s-au întors să-și amintească de părinți și de foștii pedagogi care le-au dat aripi pentru a porni cu siguranță în lumea mare.

Andrei VIZIRU

Poezii noi de
George PETREA

GĂZUȚELE

Soarele pe cer se-arată
Și găzuțele ies toate

De sub iarba-nrouată,
Să-și laude rochițele,
Să-și spele fustițele.

După prânz se odihnesc
Sub un brusture domnesc.
Iar cum se trezesc,
Cu toatele ies la joacă, –
Altceva n-au ce să facă!

MOȘ MARTIN

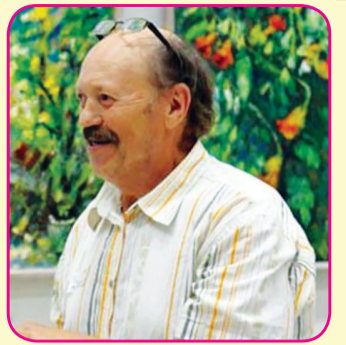
– Auzii eu, moș Martine,
Că matala tot joci bine.
Noi îți dăm o bombonică,
De ne joci o tănănică!

– O să joc, de bună seamă,
Nu-n zadar Martin mă
cheamă.

Miere dacă-mi dați, băieți,
Eu vă joc și-un hostropăț.

– Moș Martin, moș Martin,
Mai oprește-te puțin!

– M-aș opri, dar nu știu
cum,
Că m-ați zăpăcit
de-acum!...

BROSCOIUL-PAZNIC

Sub un nuc mare, rotat,
O băltoacă s-a format.
Iar în ea vezi un broscoi –
Paznic cu un măturoi.

Cere plată la intrare:
Un bănuț de fiecare.
Orătării mititele
Vin cu toate să se spele.

Rățuște și bobocei,
Stau, așteaptă, cumiței.
De la mic și pân-la mare,
Dornici de o scaldătoare.

Vine-n grabă, vel-rățoi,
Cu o jalbă, la broscoi:
– Băltoaca s-o faci mai
largă,
Să-ncapă amicii, dragă!

Vrem colea și-un foisor
Pentru cei mai mărișori.
Însă de la cei micuți
Să nu iei nici un bănuț!

SUGESTII DE LECTURĂ

POEZIA ȘI LUMEA MIRIFICĂ A COPIILĂRIEI...

Copiii mei, copiii mei, / Suneți iubirea vieții mele.

Zinaida AMBROCI

Nouă prin formula tradițional-folclorică și sociouman-armonioasă, placheta lirică „Soarele prieteniei” de poeme pentru și despre copii a poetei Zinaida Ambroci ne introduce în lumea mirifică a copilăriei, a prieteniei și a poeziei cu de la sine putere dinspre cuvântul trăit aievea și muiat în legenda sentimentului matern-patern.

Însăși poezia inaugurală, „Prietenă mea”, constituie un imn solar „albinei” făuritoare de miere, setei ei de muncă neprecupețită. Raportul dintre „albină” și un poetă, dintre „miere” și „cuvânt” este unul eminent civic și pilduitor în sensul că mierea vocabulei poetice este

una metaforică și criptică. Substituirea termenilor ne pune în fața creației divine care operează sugestiv și contemplativ-meditativ cu „necuvintele” care, în cazul „albinei” (creatoarei cu nectar), le îndulcește tropic și ideatic. Or, „prietenă” sosie lirică, albina, poate activa numai în grădina bunicului, a celor dinaintea noastră, a gospodarilor. O altă piesă a volușului – și anume cea intitulată „La țară” – ne familiarizează cu viața de la sat prin intermediul rudelor și gospodăriilor acestora, prin bogăția lor de subiecte-personaje din lumea animală. Tabloul general al vieții rustice e de neînchipuit fără prezența vreunei păsări, fără a unui Grivei sau fără a unei pisicuțe – „personaje” care domină și atmosfera poeziei pomenite.

Dorul de copilărie este exprimat subtil în poezia „Căsuța mea”. El este nu numai un dor „de părinți”, dar și de „grădină”, de „frățiorul drag”, de „cântecul măicuței” și „brațele tăicuței”, de „verile calde”, „cu nopți blânde./Și cu vremi de flori plâpânde”, dar și de revederea momentului ritualic și sfânt, inexprimabil de a sta „cu toți la masă/sub fereastra de la casă”. Elegiacă în fond, piesa se distinge prin sentimentul casei și al legăturii invizibile cu baștina, cu morile ei spirituale. („Aș vrea tata să m-alinte./ Mama doine să îmi cânte./ Și așa să tot trăiesc./ Casa lor s-o veșnicesc”).

Cognitiv-didactică, alimentată și

de-o serie de desene inspirat-ingenioase aparținând plasticienei Viorica Didic-Vlas, placheta „Soarele prieteniei” întrunește în jurul simbolului măreț al „soarelui prietenos” mai multe „personaje” din fauna locului, geografiei lui de Aici și de Acum. Astfel, dialogul neordinar și estival dintre „vrăbiuță” și „greieraș” este unul comunicativ în sensul că glasul uneia și cântecul altuia („Zis cu fluierașul”) conturează mai pe departe parcă o „ceartă” „frumoasă”, o competiție nedeclarată între cei doi artiști ai Firii.

Prin partea lor mai mult atitudinal-morală, poezioarele „Pisicuța cea pufoasă”, „Șoricelul cel de vată”, („Pisicuța cea roșcată/ Toată ziua lângă poartă/ Se juca prea animată/ Cu un șoricel de vată!...// Naiva credea că-i viu/Șoricelul cel suriu”), „Cățelul și pisica” pun în valoare căutările auctoriale privind relațiile comportamentale morale dintre cățel și pisică bunăoară. Acesta, rozând un os la umbră, rugat de pisică să-i lase și ei nițel”, o apostrofează direct și destul de tăios („Ziua te-ai întins la soare/Și-acum cauți de mâncare?!/ Pisică, nu fi lenoasă./ Șoricelul umbra prin casă./ Iar tu, mare cuconiță./ Ai dori și-o tocăniță?”).

Metamorfozele, parabolele alegorice ale Zinaidei Ambroci relevă un cult tradițional-autohton, în care cumsecădeniei și bunului-simț i se acordă o atenție deosebită. De-acți și colora-

tura eminentă etică a poezioarelor de-o manieră morală și socioumană în alb-negru întotdeauna atitudinal-personală și originală. Este cazul „Ploitei” („...Cerne des, gospodărește,/ Setea viei potolește./ Să avem din plin la toamnă/ Struguri mari și coști de poamnă!”). Și alte piese ale plachetei-album denotă o atracție spre bine și frumos din perspectiva topică a necesarului și idealului sublim. Aceasta e și dominantă poeziei „Nicușor”, care alături de cele mai reușite piese ale întregului plachetei se vede: „Pregătit sigur, e bine/ Pentru ziua care vine”. Se cuvine de menționat și „corespondența” Mărioarei cu Moș Nicolae care „a venit pe un ren călare” în preajma iernii. Acesta îi va pune „un cadou în gheată”, înfăptuindu-i „promisiunea” („O scrisoare i-a trimis”). Cheia imnică în care se încheie volușul „Soarele prieteniei” prin poezioara „Satul meu” este o odă satului străbun al poetei („Satul meu e-o frumusețe rară...// Satul meu e-o mândră floare...”). Invitația este mai mult decât așteptată („Veniți la Lozova în ospete./ Un sat-poveste, o minunăție”). Sosia meditativ-lirică a autoarei a avut grijă din timp și n-a uitat de „trenul” care ne-ar putea duce „În grădina cu povești” a copilăriei, „Ca să fim iar împreună cu toți ai casei” și ai „Cântecelor de voie bună”.

Tudor PALLADI

Pagina apare cu sprijinul Uniunii Artiștilor Plastici din R. Moldova

UN PRINȚ AL PICTURII

Dragi admiratori ai paginii „Vernisaj”! În ediția de azi prezentăm în premieră lucrări semnate de către tânărul pictor Igor ANTOCI, elev la Școala de Arte Plastice „Raisa Cojocaru” din municipiul Ungheni, licean în clasa a IX-a „B” la Liceul Teoretic „Ion Creangă” din localitate.

Am aflat de la profesorul său de specialitate, dl Petru PREPELIȚĂ, că harnicul său discipol e pasionat și de hipism, iar de mic copil i-a plăcut să deseneze caii. El deține mai multe diplome de participare la diferite competiții artistice precum: expoziția personală cu genericul „Bravii mei cai”, organizată în incinta Școlii de Arte Plastice, concursul de fotografie și desen „Merg la școală cu bicicleta”, desfășurat în cadrul Proiectului „Dezvoltarea transfrontalieră a transportului prietenos mediului”, finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Primăria Municipiului Ungheni în parteneriat cu Primăria Municipiului Dorohoi și Centrul Regional de Dezvoltare Durabilă, la care i-a revenit Locul I. Urmează diploma pentru promovarea activă a valorilor culturale tradiționale comune, pentru o lucrare expusă în cadrul vernisajului tematic „Magia sărbă-

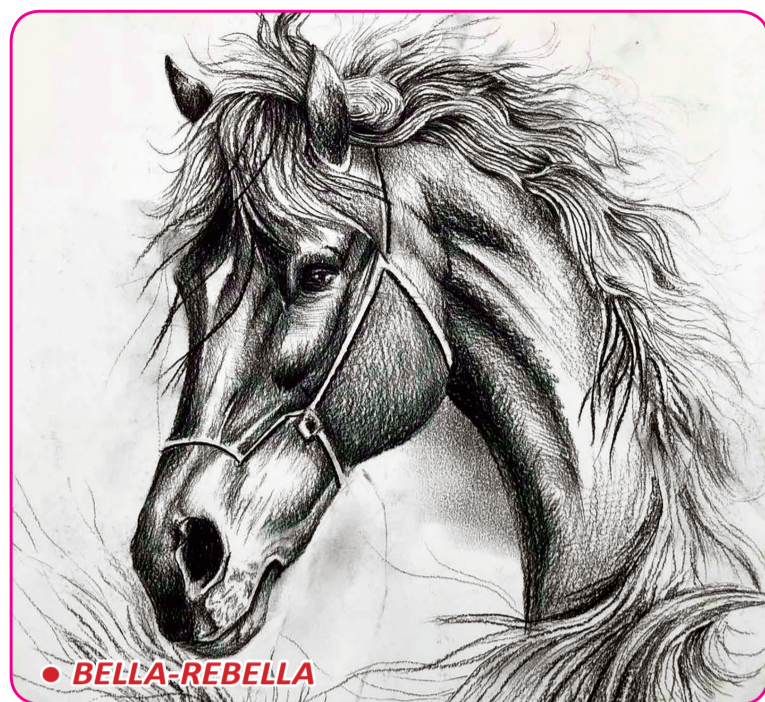
torilor de iarnă”. Igor s-a ales cu o Diplomă de merit și grație prestației deosebite în cadrul activității artistice intitulate „Sub stelele Europei”, organizată la Casa Limbii Române „M. Eminescu”. Lucrările talentatului elev n-au lipsit nici de la expoziția „Ornamentul Național”, dar nici de la Festivalul „Înflorit-au castanii”, manifestări organizate de Secția Cultură a municipiului Ungheni, la care Igor s-a clasat pe Locul II. O diplomă i-a revenit și în cadrul tradiționalului concurs creativ „Eu pictez co-

vorul meu!”, concurs organizat de Fabrica de covoare locală.

În acest context, ne grăbim să felicităm colectivul profesoral condus de către dna Cristina DRAGOMIR, directoarea instituției, cu ocazia performanțelor de creație ale copiilor din zonă, pe colegii lui Igor Antoci, și pe acest formidabil și inspirat începător într-ale picturii, care ne-a uimit frumos cu predilecția sa deosebită. Băiatul, în maniera-i sobră de a intui și a vedea ce nu vede fiecare, redă pe pânzele sale cu multă sensibilitate artistică cai frumoși, unul ca unul, adică însăși relația firească dintre om și natură în toată armonia și plinătatea ei.

Iar prin cultul respectiv pentru regnul animal, mândrul adolescent nu face decât să ne amintească încă o dată despre minunatele vietăți ce trăiesc pe pământ alături de noi. Oricum, cu viziunea sa de artist al penelului aflat în crescendo, tânărul Igor Antoci e deosebit în veacul și spațiul esteticului basarabean.

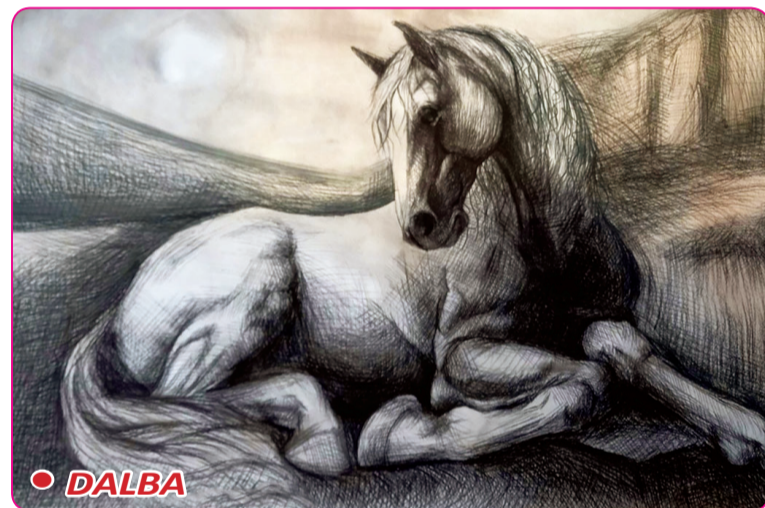
Lidia UNGUREANU

• BELLA-REBELLA

• COMPETIȚIA

• DALBA

• ZORICA. ÎN OGLINDA APEI

• MÂNDRU

• STELUȚA

DIRECTOR –
REDACTOR-ȘEF
Ion ANTON

ECHIPA REDACȚIONALĂ: Mariana GABURĂ (redactor-coordonator de emisie); Rodica PROCA (contabil-șef); Maria STRUNGARU (machetistă); Cristina COVRIG (secretar-tehnoredactor); Lidia UNGUREANU (literatură, artă și educație estetică); Eudochia VERDEȘ, Laura CHETRARU (scrisori; preocupările adolescenților); Ludmila MOVILĂ, Renata CUPCEA (actualitate școlară și organizații obștești pentru copii).

Tel.: redactor-șef – 022-23-37-78; anticamera – 022-23-43-28; contabila – 022-23-36-77; secțiile: 022-23-41-95; secretariat – 022-22-52-49.

„Florile dalbe” index PM 21238
str. Pușkin, 22, Casa Presei, 2012, or. Chișinău
E-mail: contact@floriledalbe.md

Instituția Publică Publicația Periodică Săptămânalul „Florile Dalbe”
Fondator: Ministerul Culturii al Republicii Moldova.
Reînregistrată la Camera Înregistrării de Stat cu nr. 1003600093431 din 11 august 2008

Tipărit la Tipografia BLITZ POLIGRAF S.R.L.,
Chișinău, str. Vlaicu Părcălab, 45

Procesare
computerizată:
„FLORILE
DALBE”

Com. nr. 1715
Tiraj – 2000 ex.

